

فروردین
۱۳۹۳

Educational Quality

سند راهبردی توسعه کیفی آموزش علوم پزشکی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سلام الغلام

فهرست:

خلاصه	۲
مقدمه-اهداف و مراحل انجام کار	۵
راهنماها و اقدامات	۱۰
۱-مراکز/دفاتر توسعه	۱۵
۲-توانمندسازی اساتید	۲۱
۳-برنامه ریزی درسی	۳۱
۴- محیط آموزشی-برنامه درسی پنهان	۶۱
۵-دانش پژوهی آموزشی	۶۴
۶-پژوهش در آموزش	۷۰
۷-منابع آموزشی	۷۲
۸-خبرگی آموزشی	۷۶
۹-ارزشیابی استاد و حاکمیت بالینی	۷۸
۱۰-ارزشیابی برنامه	۸۸
۱۱-همایشها و جشنواره آموزشی	۹۲

خلاصه

آنچه در این بخش آورده شده است خلاصه ایی از اقدامات و راهبردهای این سند می باشد که باید برای دستیابی به کیفیت در آموزش باید بکار گرفته شوند. سیاستهای ابلاغی مقام معظم رهبری در بخش سلامت، آموزش را نیز در بر گرفته که ضمن مشخص نمودن جهت گیریهای کلان لازم است راهبردهای آموزش را همراستا با آنها نمود که این سند در حد امکان ان به انی مهم می پردازد.

در بخش نخست جداول اقدامات کلی و در سه بخش وزارتی، مرکز توسعه و دفتر توسعه آورده شده است. در این بخش عمدتاً اقدامات وزارتی نوشته شده و اقدامات دو بخش دیگر (مرکز/دفتر توسعه) چون با متن راهبردها ارتباط نزدیک داشته، تنها به ذکر کلیات عملیات بسنده شده و برای جزئیات بیشتر باید هر یک را در ذیل راهبرد خود در بخش دوم (راهبردها و اقدامات) ملاحظه نمود.

خلاصه راهبردها نیز در جداول بعدی به ترتیب زیر عنوانین توانمندسازی اساتید، برنامه ریزی درسی، دانش پژوهی آموزشی، پژوهش در آموزش، محیط آموزشی، منابع آموزشی، ارزشیابی استاد و حاکمیت بالینی، ارزشیابی برنامه، خبرگی آموزشی و همایشهای آموزشی آورده شده است. قابل ذکر است راهبردها در بخش خلاصه به دو بخش **باید** و **بتر است** اختصاص داده شده و بخش **توصیه ها** لحاظ نشده است.

دفاتر توسعه باید :	مراکز توسعه باید :	وزارت بهداشت باید :
<ul style="list-style-type: none"> • توانمندسازی اساتید • تطبیق مدل آموزشی • جلب حمایت • پایش عملکرد آموزشی و بازخورد • نظارت بر آموزش مداوم • ارتباط با دانشجویان و فارغ التحصیلان 	<ul style="list-style-type: none"> • رهبری آموزشی • ظرفیت سازی (توانمندسازی دفاتر توسعه) • تصمیم سازی آموزشی • مدلسازی آموزشی • پژوهش در آموزش • شبکه سازی • همکاری در زمینه حاکمیت دانشگاهی • نظارت و پایش عملکرد دفاتر توسعه 	<ul style="list-style-type: none"> • بازنگری شرح شغلی اعضای هیئت علمی • بازنگری نظامهای پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع • بازنگری شاخصهای ارزشیابی ها • بازنگری ساختار و چارت تشکیلاتی مراکز/دفاتر توسعه • بازنگری ادواری ساختار کارشناسی آموزشی وزارتی و دانشگاهی • تبیین جایگاه کمیته های بین رشته ایی • بسترسازی قانونی برای آموزش در جایگاههای متنوع جامعه ،مناطق محروم و دور از مرکز • بسترسازی قانونی برای اجرای دوره های انتخابی و گرایشهای تخصصی در برنامه های آموزشی • تعریف و تبیین جایگاه شغلی کارشناسان آموزشی • توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در موضوعات روز آموزشی • بازنگری سیاستهای تصویب رشته در تعامل با بخشهای بهداشت، درمان و پژوهش • نیازسنجی جامعه و بازار کار -بازنگری ادواری سرفصلهای آموزشی • تشکیل شورای عالی اخلاق حرفه ایی • تدوین نظام ارزشیابی اخلاق حرفه ای ،کدها و استانداردهای اخلاق حرفه ایی هر رشته • تاسیس بانک ملی دانش پژوهی • طراحی نظام کارانه آموزشی • برگزاری همایشهای ملی (همایش آموزش پزشکی ، جشنواره شهید مطهری...) • نظارت بر هزینه HSR در آموزش • تخصیص بودجه متمرکز به مراکز توسعه - تخصیص بودجه به پروژه های تغییر • تسهیل دسترسی به منابع آموزشی • تسهیل و ترغیب جهت شرکت در همایشهای بین المللی آموزشی • ارزشیابی / اعتباربخشی برنامه ها ،دانشگاهها و مراکز توسعه - گزارش گیری ادواری عملکرد • حمایت ،شناسایی و تشویق موارد برجسته

برنامه های توانمندسازی اساتید بهتر است:	برنامه های توانمندسازی اساتید باید:
<ul style="list-style-type: none"> • بکارگیری روشهای جدید آموزشی از جمله تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه، جوامع یادگیری تجربی، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان، آموزش خودمحور (مجازی و غیر مجازی) • واجد دوره های انتخابی با مضامین پیشرفته آموزشی • دوره های توانمندیهای پایه تدریس در دستیاران تخصصی • 	<ul style="list-style-type: none"> • مبتنی بر تعیین نقش و تحلیل وظایف شغلی • مبتنی بر نیازسنجی آموزشی • مبتنی بر توانمندی • دربرگیرنده توانمندیهای پایه تدریس • دربرگیرنده موضوعات : طرح درس، روش تدریس، ارزشیابی دانشجو و مهارتهای ارتباطی و اخلاق حرفه ایی • در دو بخش بدو خدمت و حین خدمت • بصورت آموزش مداوم و در طول زمان • اجرای دوره های توانمندیهای پایه تدریس • در رشته های PHD، فوق تخصص و فلو شپ • تدوین نظام ارزشیابی توانمندیهای تدریس

<p>برنامه ریزی درسی بهتر است :</p>	<p>برنامه ریز درسی باید:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • مبتنی بر توانمندی • منعطف در زمان آموزش • مدیریت الکترونیک پیامدها • ارتباط مشخص با فارغ التحصیلان برنامه • غلبه راهبرد حل مسئله • ادغام فراتر از ادغام همزمانی • تجربه ادغام بین رشته ای • آموزش در جایگاههای متنوع جامعه • آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه • آموزش چند حرفه ای • دوره های انتخابی و گرایشهای تخصصی • الویت رشته های با ماهیت بین رشته ایی و تربیت ارائه دهندگان خدمات سلامت با صلاحیتهای چند گانه • آموزش در مراکز دارای استانداردهای حاکمیت بالینی 	<ul style="list-style-type: none"> • مبتنی بر استانداردهای برنامه • براساس رویکرد پیامد محور • مبتنی بر نیاز جامعه ، بازار کار و ارزیابی نظرات فارغ التحصیلان • مبتنی بر تعریف نقش ،تحلیل وظیفه و نیازسنجی آموزشی • در سه بخش عملکرد ، چگونگی انجام عملکرد و اخلاق و رفتار حرفه ایی • تناسب استراتژیهای آموزشی ،روشهای آموزشی ،جایگاههای آموزشی، و روشهای ارزشیابی دانشجو با توانمندیهای • حرکت در جهت راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه ، انتخابی بودن و نظام مندی • تاکید بر یادگیری مبتنی بر استعلام، یادگیری ادغام شده ، خودمحور و مادام العمر • یادگیری موضوعات جدید : توسعه اخلاق حرفه ایی ، مهارتهای ارتباطی ، حل مسئله ، تفکر نقادانه • بکارگیری ارزشیابیهای عملکردی – تسلط کامل فراگیران بر پیامدها و محتوای محوری • آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان • آموزش در مراکز آموزشی بالینی واجد استاندارد با رعایت ایمنی و حقوق بیمار • بازنگری ادواری برای جلوگیری از فریبی برنامه • برنامه ریزی برای تجربه تحت نظارت و یا مستقل • فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه در برنامه • استفاده از بازخورد در آموزش

دانش پژوهی آموزشی بهبتر است:	دانش پژوهی آموزشی باید:
<ul style="list-style-type: none"> • تهیه پورتالهای دانش پژوهی • شبکه سازی پورتالهای دانشگاهی 	<ul style="list-style-type: none"> • الویت مناسب آموزش در برابر خدمات و پژوهش • بازنگری آئین نامه ارتقاء، سیاستهای جذب، پرداخت، توزیع بودجه و منابع • تعیین الویتهای تغییر • ایجاد دسترسی مناسب به شواهد، منابع، ژورنالها و راهنماهای آموزشی فارسی و انگلیسی روزآمد • ارائه مشاوره، حمایت، ارزشیابی و انتشار نتایج و تجارب آموزشی مبتنی بر شواهد • تخصیص بودجه به پروژه های تغییر • تهیه راهنماهای آموزشی بومی • ایجاد بانک ملی دانش پژوهی

پژوهش در آموزش بهبتر است:	پژوهش در آموزش باید:
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • تعیین الویتهای آموزشی • توانمندسازی اساتید • ارائه مشاوره و حمایت مالی و غیر مالی (متدولوژی) • تخصیص بودجه HSR به آموزش

محیط آموزشی بهبتر است:	محیط آموزشی باید:
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • متضمن شکل گیری و ارتقاء رفتار یادگیری، تخصصی، اخلاقی و حرفه ای مطابق با استانداردهای شغلی و حرفه ایی رشته • واجد مکانیسمهای برای شناسایی و رسیدگی موارد تخطی از استانداردهای حرفه ای • ارزشیابی ادواری عوامل مثبت و منفی تاثیر گزار بر محیط آموزشی • اجرای مداخلات مناسب برای اصلاح محیط آموزشی

منابع آموزشی بهبتر است:	منابع آموزشی باید:
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • فضا وامکانات استاندارد، کافی و متناسب • تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای تخصصی روزآمد • ترغیب انتشار رفرانسهای ملی، راهنماهای تخصصی بومی • تسهیل دسترسی به محصولات دانش پژوهانه • تامین زیرساختها و تکنولوژی آموزشی روزآمد • توسعه یادگیری الکترونیک

ارزشیابی استاد و حاکمیت بالینی بهر است :	ارزشیابی استاد و حاکمیت بالینی باید :
<ul style="list-style-type: none"> ● ترغیب کننده کار در جامعه و خصوصا برای اقشار محروم و دور از مرکز ● مبتنی بر تعهدات آکادمیک قرار داد شده اساتید 	<ul style="list-style-type: none"> ● تدوین نظام ارزشیابی مبتنی بر ملاک ، مستند ، تحت شبکه و کاربر پسند ● رسالت مدار ، مبتنی بر ارزشیابی عملکرد ● در تمام حیطه های فعالیتی اعم از آموزش، پژوهش، اجرایی، ارائه خدمات و جامعه ● از دیدگاه مدیران ، دانشجویان و همکاران ● ترغیب کننده کار گروهی ● نظامهای پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع مبتنی بر نتایج ارزشیابی ●

ارزشیابی برنامه آموزشی بهر است :	ارزیابی برنامه آموزشی باید :
<ul style="list-style-type: none"> ● 	<ul style="list-style-type: none"> ● تشکیل نظامهای اعتباربخشی برنامه ایی وموسسه ایی ● تدوین استانداردهای آموزشی برنامه وموسسه ایی ● ارزشیابی درونی مبتنی بر استاندارد ● ارزشیابی بیرونی متعاقب ارزشیابی درونی ● ارزشیابی اثربخشی بطور ادواری ● ارزشیابی از نظر دانشجویان ●

خبرگی آموزشی بتر است :	خبرگی آموزشی باید :
<ul style="list-style-type: none"> • حداقل یک کارشناس آموزشی برای هر گروه آموزشی 	<ul style="list-style-type: none"> • تعریف جایگاه شغلی کارشناسان آموزشی • بازنگری ساختار کارشناسی آموزشی در وزارتخانه و دانشگاهها • توسعه رشته مقاطع مرتبط با آموزش متناسب با نیازهای شناسایی شده

همایشهای آموزشی بتر است :	همایشهای آموزشی باید :
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • تشکیل دبیرخانه های دائمی همایش کشوری آموزش پزشکی و جشنواره شهید مطهری • ارزشیابی همایشهای آموزشی و بازخورد نتایج • پیگیری قطعنامه های همایشها

بسمه تعالی

مقدمه

کیفیت در دانشگاه و آموزش عالی به معنای عام آن، قدمتی به درازای خود دانشگاه دارد. چرا که آموزش عالی بنابر سرشت آن، فعالیتی پیچیده و انتقادی است و کیفیت در آن پیوسته مورد سؤال بوده است. برخی از گفتارهای علمی و پیشرو در متن برنامه چهارم توسعه، از جمله اصل خودارزیابی و خود تنظیمی دانشگاهها براساس استقلال آکادمیک و آزادی علمی بوده است که نیاز به کنترل کیفیت را بیش از گذشته می نماید. در متن قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی، به منظور تحول بنیادین در آموزش عالی و با هدف ارتقاء کیفی در حوزه دانش و تربیت اسلامی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موکلف به ارتقاء کمی و کیفی دانشگاهها بر اساس الویتهای سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی، ایران کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه است که برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی تصویر شده است. مجموعه شرایط فوق همراه با تاکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر لزوم تحولات نظری و عملی بنیادین در دانشگاهها و تاثیرات گسترده آن بر سایر عرصه های توسعه ایی کشور، پرداختن به کیفیت آموزش علوم پزشکی را از الزامات امروز نموده است.

کار تدوین نشانگرها، شاخصها و استانداردهایی برای ارزیابی آموزش در علوم پزشکی تا کنون در اشکال مختلف و بطور پراکنده در برنامه های آموزشی خاص (پزشکی عمومی، تخصصی، دندانپزشکی و ...) موسسات آموزشی (بیمارستانهای آموزشی، مراکز توسعه و ...) و یا موضوعات خاص (ارزشیابی استاد و معیارهای ارتقاء اساتید) انجام گرفته است. لیکن تعاریف شفاف از کیفیت آموزش و راهبردهای آن که الهام بخش این انواع استانداردها بوده و همگرایی مشخصی بین آنها ایجاد نماید، وجود نداشته که امید است راهبردهای این سند چنین همراستائی را هدایت نماید.

هدف کلی:

- تعیین جهت گیری های راهبردی نظام آموزش علوم پزشکی در جمهوری اسلامی ایران در زمینه ارتقا و توسعه کیفیت آموزش

سیاستها و جهت گیریهای کلان مبنای تدوین این راهبردها در ابتدای تدوین سند عبارت بودند از :

- روز آمدی آموزش
- اثربخشی آموزش
- پاسخگویی به جامعه
- محور بودن اخلاق و رفتار حرفه ای

در هنگام تدوین این سند سیاستهای و جهت گیریهای کلان بر اساس نظر خبرگان تعیین شده بود ولی ابلاغ سیاستهای مقام معظم رهبری این سیاستها را شفاف تر نمود و پشتوانه ایی قوی برای سیاستهای آموزشی ایجاد نمود .

در یک عمل تطبیقی با این سیاستها نتایج زیر بدست آمد :

«توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه ای و دارای مهارت و شایستگی های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.»

توسعه کیفی		توسعه کمی		
برنامه / کمیته	راهبرد	برنامه / کمیته	راهبرد	
مراکز توسعه	۱-۲	مراکز توسعه	۱-۳	هدفمند
مراکز توسعه	۱-۸	مراکز توسعه	۱-۴	
برنامه ریزی درسی	۳-۷	مراکز توسعه	۱-۱۱	
برنامه ریزی درسی	۳-۹	برنامه ریزی درسی	۳-۵	
برنامه ریزی درسی	۳-۱۱	برنامه ریزی درسی	۳-۳۱	
برنامه ریزی درسی	۳-۲۶			
برنامه ریزی درسی	۱۰-۳			
		برنامه ریزی درسی	۳-۱۳	سلامت محور
مراکز توسعه	۱-۱۰	برنامه ریزی درسی	۳-۲۲	مبتنی بر نیاز جامعه
مراکز توسعه	۲-۳			
مراکز توسعه	۲-۷			
برنامه ریزی درسی	۳-۲			

برنامه ریزی درسی	۳-۳				
برنامه ریزی درسی	۳-۳۶				
مراکز توسعه	۱-۵	برنامه ریزی درسی	۳-۲۴	پاسخگو	
مراکز توسعه	۱-۶	برنامه ریزی درسی	۳-۲۵		
برنامه ریزی درسی	۳-۱۰	سیاست استاد	۹-۷		
برنامه ریزی درسی	۳-۱۲	سیاست استاد	۹-۱۴		
سیاست استاد	۹-۸				
برنامه ریزی درسی	۱۰-۴				
فن آوریهای آموزشی	۷-۵	برنامه ریزی درسی	۳-۳۷		عادلانه
برنامه ریزی درسی	۳-۲۴	سیاست استاد	۹-۱۲		
برنامه ریزی درسی	۳-۱۳	برنامه ریزی درسی	۳-۴	تربیت نیروی انسانی کار آمد متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای	
برنامه ریزی درسی	۳-۲۵				
	۴-۱				
	۴-۲				
	۴-۳				
مراکز توسعه	۱-۱	برنامه ریزی درسی	۳-۶	تربیت نیروی انسانی دارای مهارت و شایستگیهای مناسب	
مراکز توسعه	۱-۳	برنامه ریزی درسی	۳-۲۹		
مراکز توسعه	۱-۷	برنامه ریزی درسی	۳-۳۴		
مراکز توسعه	۱-۹	برنامه ریزی درسی	۳-۳۵		
برنامه ریزی درسی	۳-۸				
برنامه ریزی درسی	۱۰-۲				

ارتقای نظام انتخاب، ارزش‌یابی و تعلیم و تربیت اساتید و دانشجویان و مدیران و تحول در محیط‌های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش‌های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه‌ای.

برنامه / کمیته	راهبرد	
اخلاق و منش حرفه‌ای	۴-۱	تحول در محیط‌های علمی و

اخلاق و منش حرفه ایی	۴-۲	دانشگاهی متناسب با ارزشهای اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه ایی
اخلاق و منش حرفه ایی	۴-۳	
اخلاق و منش حرفه ایی	۵-۴	
اخلاق و منش حرفه ایی	۵-۵	
سیاست اساتید	۵-۸	

ارزشیابی		تعلیم و تربیت		انتخاب		
برنامه / کمیته	راهبرد	برنامه / کمیته	راهبرد	برنامه / کمیته	راهبرد	
توانمندسازی اساتید	۲-۲	توانمندسازی اساتید	۲-۴	توانمندسازی اساتید	۲-۱	اساتید
توانمندسازی اساتید	۲-۱۵	توانمندسازی اساتید	۲-۵	سیاستهای اساتید	۵-۲	
توانمندسازی اساتید	۲-۱۶	توانمندسازی اساتید	۲-۶			
سیاست اساتید	۹-۱	توانمندسازی اساتید	۲-۸			
سیاست اساتید	۹-۲	توانمندسازی اساتید	۲-۹			
سیاست اساتید	۹-۳	توانمندسازی اساتید	۲-۱۰			
سیاست اساتید	۹-۴	توانمندسازی اساتید	۲-۱۱			
سیاست اساتید	۹-۵	توانمندسازی اساتید	۲-۱۲			
سیاست اساتید	۹-۹	توانمندسازی اساتید	۲-۱۳			
سیاست اساتید	۹-۱۰	توانمندسازی اساتید	۲-۱۴			

سیاست اساتید	۹-۱۶	توانمندسازی اساتید	۲-۱۷		
سیاست اساتید	۱۰-۵	ت. فعالیتهای نوآورانه	۵-۱		
سیاست اساتید	۱۰-۶	ت. فعالیتهای نوآورانه	۵-۶		
سیاست اساتید	۹-۶				
برنامه ریزی درسی	۳-۲۱	برنامه ریزی درسی	۳-۱		دانشجویان
برنامه ریزی درسی	۳-۳۲	برنامه ریزی درسی	۳-۱۴		
برنامه ریزی درسی	۳-۳۳	برنامه ریزی درسی	۳-۱۵		
برنامه ریزی درسی	۳-۴۰	برنامه ریزی درسی	۳-۱۶		
برنامه ریزی درسی	۳-۴۱	برنامه ریزی درسی	۳-۱۷		
برنامه ریزی درسی	۱۰-۷	برنامه ریزی درسی	۳-۱۸		
		برنامه ریزی درسی	۳-۱۹		
		برنامه ریزی درسی	۳-۲۰		
		برنامه ریزی درسی	۳-۲۷		
		برنامه ریزی درسی	۳-۲۸		
		برنامه ریزی درسی	۳-۳۰		
		برنامه ریزی درسی	۳-۳۸		
		برنامه ریزی درسی	۳-۳۹		
		برنامه ریزی درسی	۳-۴۲		
		برنامه ریزی درسی	۳-۴۳		
		برنامه ریزی درسی	۳-۴۵		

		برنامه ریزی درسی	۳-۴۶			
		برنامه ریزی درسی	۳-۴۷			
		برنامه ریزی درسی	۳-۴۸			
	۳-۴۴					مدیران دانشگاهی
	۱۰-۱					

ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش های انسانی - اسلامی و نهادینه سازی آن در جامعه.

سطح نظام آموزشی	تدوین چارچوب ارزشی مرجع برای سیاست گذاری آموزشی مبتنی بر ارزش ^۱ (A _۱)
سطح موسسه ای	برنامه جامع مدیریت کوریکولوم پنهان در دانشگاه ها برای نهادینه سازی ارزش های اسلامی ^۲ (A _۲)
سطح برنامه آموزشی	طراحی مدل بومی "برنامه درسی مبتنی بر ارزش" ^۳ (A _۳)
سطح تدریس	مدل سازی تدریس اخلاقی بر اساس آموزه های اسلامی ^۴ (A _۴)

توجه : خانه هایی از جدول که پر نشده است اسناد راهبردی دیگری در معاونت آموزشی پیش بینی شده که خارج از موضوع این سند بوده و تنها اسامی آنها آورده می شود .

۱. تعیین جهت گیری های راهبردی گزینش دانشجو در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۲. تعیین جهت گیری های راهبردی مرتبط به هیات علمی در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۳. تعیین جهت گیری های راهبردی توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام آموزش عالی سلامت
۴. تعیین جهت گیری های راهبردی توسعه رشته ها و مقاطع در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۵. تعیین جهت گیری های راهبردی ساختار نظام آموزش عالی سلامت ایران

¹ Development of "Reference Value Framework" for "Value Based Educational Policymaking"

² Comprehensive Program for Management of Hidden Curriculum in Universities of Medical Sciences

³ National Model for "Value Based Curriculums"

⁴ Modeling of "Moral Education" Based on Islamic Thoughts

۶. تعیین جهت گیری های راهبردی توسعه فعالیت های بین المللی در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۷. تعیین جهت گیری های راهبردی ارتقاء مدیریت و رهبری در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۸. تعیین جهت گیری های راهبردی تعامل با صنعت در نظام آموزش عالی سلامت ایران
۹. تعیین جهت گیری های راهبردی تضمین کیفیت و اعتباربخشی نظام آموزش عالی سلامت ایران
۱۰. تعیین جهت گیری های راهبردی توزیع جغرافیایی نظام آموزش عالی سلامت ایران
۱۱. تعیین جهت گیری های راهبردی تمایز و تفکیک رسالت و فعالیت ها در نظام آموزش عالی سلامت
۱۲. تعیین جهت گیری های راهبردی تامین مالی نظام آموزش عالی سلامت ایران
۱۳. تعیین جهت گیری های راهبردی نظام مقاطع و مدارک آموزش عالی سلامت ایران

اهداف جزئی:

- تعیین راهبردهای کیفیت مراکز/دفا تر توسعه و مطالعات آموزش علوم پزشکی
- تعیین راهبردهای کیفیت توانمندسازی اساتید
- تعیین راهبردهای کیفیت برنامه ریزی درسی
- تعیین راهبردهای کیفیت محیط آموزشی/ برنامه درسی پنهان
- تعیین راهبردهای کیفیت دانش پژوهی آموزشی
- تعیین راهبردهای کیفیت پژوهش در آموزش
- تعیین راهبردهای کیفیت منابع آموزشی
- تعیین راهبردهای کیفیت خبرگی آموزشی
- تعیین راهبردهای کیفیت ارزشیابی استاد
- تعیین راهبردهای کیفیت ارزشیابی برنامه
- تعیین راهبردهای همایشها و جشنواره ها ی آموزشی

مراحل انجام کار

پروژه در چهار مرحله مرور متون، تدوین پیش نویس، بررسی نظرات گروه های ذینفع ، بازنگری و نهایی سازی صورت گرفت:

۱-مرور متون در رابطه با روندها، راهبردها و سیاست های کلان توسعه کیفی آموزش علوم پزشکی

در این مرحله به منظور دستیابی به شواهد و تجربیات جهانی در ارتباط با توسعه کیفی آموزش عالی در حوزه سلامت، جستجوی منابع شامل کتب، پایگاه‌های داده‌ای ، اینترنت و ژورنال‌های آموزش پزشکی صورت گرفت. سپس مستندات و شواهد بررسی شده ، تلخیص و مستند شده (پیوست ۱ سند) و از آنها جهت تدوین پیش نویس سند توسعه استفاده شد.

۲-تدوین پیش نویس

در این مرحله بر اساس شواهد جهانی و با توجه به روندهای تاثیرگذار عمده، وضعیت و چالش های موجود، سیاست های گذشته و اسناد بالادستی،راهبردها و اقدامات اصلی برای تحقق اهداف سند را تعیین و بعنوان پیش نویس تنظیم و منتشر گردید(پیوست ۲).

۳- بررسی نظرات گروه های ذینفع

در این مرحله به منظور اخذ آرا و نظرات گروه های ذینفع (خبرگان و کارشناسان آموزشی ، دست اندرکاران آموزش در دانشگاه های علوم پزشکی) پیش نویس راهبردها همراه با یک پرسشنامه برا بیش از ۴۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور ارسال ارسال گردید. ۱۸ دانشگاه با تشکیل کمیته های کاری پرسشنامه را تکمیل و بازگرداند که نتایج کلی آنها در پیوست شماره ۳ آورده شده است . بر اساس این نتایج و باتوجه به کم بودن تعداد پاسخنامه های بازگشته، امکان طبقه بندی بر اساس تیپ دانشگاهها میسر نبوده

و مجموع آنها یکجا نشان داده شده است . همچنین یک جلسه کاری با شرکت کلیه مدیران مراکز توسعه در وزارتخانه تشکیل و در گروههای کاری جداگانه، نقطه نظرات این کارشناسان مورد توجه قرار گرفته و خلاصه نتایج آن هم در بخش « گروه کاری» در پیوست شماره ۳ آورده شده است .

۴- بازنگری، و نهایی سازی راهبردها

بر اساس مجموع نظرات ارسالی طی نظرسنجی و همچنین نقطه نظرات گروههای کاری، محتوا و خصوصا سطح راهبردها مورد تجدید نظر قرار گرفت و سطحی که بیشترین رای را داشت بعنوان سطح نهایی تعیین گردید . در مواردی که تناقضی بنا بدلائل متعدد مشاهده گردید ، با توجه به گزینه پیش بینی پاسخ دهندگان در زمینه تحقق ۵ ساله راهبرد ، تصمیم نهایی گرفته شده و نتیجه نهایی آن در ذیل تحت نام **راهبردهای توسعه کیفیت آموزش** آورده شده است .

۵- تدوین اقدامات

اقدامات در دو بخش وزارتی و دانشگاهی ترتیب داده شده است . اقدامات وزارتی عمدتا بازنگری آئین نامه ها ، ساختارها و سیاستها ، بسترسازیهای قانونی ، بازبینی شاخصهای ارزشیابی ، توانمندسازی کارشناسان و مراکز توسعه ، حمایت از تغییر ، تشویق و ترغیب موارد برجسته را دربر گرفته است . در بخش مراکز توسعه نیز مدلسازی آموزشی ، توانمندسازی دفاتر توسعه و تشکیل جوامع نمونه یادگیری در هر بخش مورد نظر بوده است . توانمندسازی اساتید ، تطبیق مدلهای آموزشی ، اجرای پروژه های تغییر ، پایش و ارزشیابی عملکرد از جمله اقدامات مرتبط با دفاتر توسعه می باشد .

• راهبردها و اقدامات

مراکز / دفاتر توسعه و مطالعات آموزش علوم پزشکی

۱- ۱- رسالت اصلی مراکز توسعه دانشگاهها رهبری آموزشی^۵، ظرفیت سازی آموزشی^۶،
تصمیم سازی آموزشی^۷، مدلسازی آموزشی^۸، پژوهش در آموزش^۹، شبکه سازی^{۱۰} و تلاش
برای ایجاد حاکمیت دانشگاهی^{۱۱} است.

دزلیغ:

- بازنگری رسالت و وظایف مراکز توسعه
- توانمندسازی سطوح مختلف مدیران و کارشناسان مراکز توسعه در جهت آشنائی با رسالتهای جدید آنها در موضوعات: رهبری آموزشی، ظرفیت سازی آموزشی، تصمیم سازی آموزشی، مدلسازی آموزشی، پژوهش در آموزش، شبکه سازی و حاکمیت دانشگاهی

ورشگامی:

- توانمندسازی سطوح مختلف مدیران و کارشناسان مرتبط به حوزه آموزش در سطح دانشگاه و دانشکده در موضوعات: رهبری آموزشی، ظرفیت سازی آموزشی، تصمیم سازی آموزشی، مدلسازی آموزشی، پژوهش در آموزش، شبکه سازی و حاکمیت دانشگاهی

⁵-Educational leadership

⁶- Academic capacity building

⁷-Academic decision making support system

⁸-Model building

⁹ Educational research

¹⁰- Networking

¹¹ Academic governance

۲- ۱- ساختار درونی و نیروی انسانی (کمی و کیفی) مراکز توسعه **باید** به گونه ایی تبیین شود که امکان تحقق رسالت ، وظایف و اهداف اصلی ایشان را فراهم نماید.

دزلیغ:

- بازنگری ساختار و چارت تشکیلاتی مراکز /دفاتر توسعه بر اساس رسالتهای جدید مراکز توسعه و تصویب در مراجع قانونی

ورژشگامی:

- تبیین و بازسازی تشکیلات مراکز توسعه بر اساس چارت تشکیلاتی جدید

۳- ۱- مراکز توسعه دانشگاهها **باید** حداقل واجد واحدهای برنامه ریزی درسی ،روش تدریس، ارزشیابی (دانشجو، استاد، برنامه)، توانمندسازی اساتید، آموزش الکترونیک ،آموزش پاسخگو ، نظارت بر دفاتر توسعه، پژوهش در آموزش و واحد دانش پژوهی باشد.

دزلیغ:

- بازبینی چارت تشکیلاتی مراکز/دفاتر توسعه و تصویب چارت جدید در مراجع قانونی

ورژشگامی:

- اجرای چارت تشکیلاتی جدید جهت اجرا در دانشگاه

۴- ۱- جایگاه مراکز توسعه در دانشگاه ها از نظر ساختاری **باید** به نوعی تبیین شود که امکان اعمال حاکمیت آموزشی و تصمیم سازی های آموزشی توسط این مراکز را امکانپذیر نماید.

دزلی: :

- بازنگری جایگاه تشکیلاتی مراکز/دفاتر توسعه در دانشگاه و دانشکده به نوعی که امکان تصمیم سازی آموزشی و حاکمیت آموزشی را برای آنها فراهم نماید .

ورشگامی :

- اجرای ساختار و چارت جدید تشکیلاتی مراکز/دفاتر توسعه

۵-۱- مراکز توسعه دانشگاهها باید بطور منظم و ادواری و در طی برنامه ریزی های استراتژیک خود، حیطه ها و مداخلات واجد الویت در حوزه های مختلف آموزشی را مشخص نموده و به اطلاع دفاتر توسعه دانشکده های تابعه و کلیه مراجع ذی صلاح برسانند.

دزلی: :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها
- گزارش گیری ادواری عملکرد مراکز/دفاتر توسعه

ورشگامی :

- برنامه ریزی استراتژیک ادواری در مرکز توسعه هر ۴ سال یکبار
- تعیین مداخلات آموزشی واجد الویت در سطح دانشگاه بطور ادواری هر دو سال یکبار توسط مرکز توسعه
- اعلام الویتهای آموزشی به دفاتر توسعه و مراجع ذی صلاح بطور سالیانه توسط مرکز توسعه

۶-۱- مراکز توسعه دانشگاهها باید نظام پایش و ارزشیابی عملکردی برای نظارت بر دفاتر توسعه دانشکده های تابعه داشته و تضمین نمایند فعالیتهای ایشان در جهت تامین اهداف و الویتهای آموزشی تعیین شده از سوی مراکز توسعه می باشد.

وزارتی:

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه ودانشگاهها
- گزارش گیری هر چهار سال یکبار عملکرد دفاتر توسعه دانشگاهها توسط دبیرخانه مرکز توسعه در معاونت آموزشی وزارت

وزارتی:

- هدایت و نظارت مراکز توسعه بر دفاتر توسعه در زمینه اجرای مداخلات آموزشی واجد الویت
- تدوین و استقرار نظام پایش عملکرد دفاتر توسعه توسط مراکز توسعه
- گزارش گیری سالیانه عملکرد دفاتر توسعه توسط مرکز توسعه

۷-۱- وظایف اصلی دفاتر توسعه در دانشکده ها آموزش اساتید ، نظارت بر آموزش مداوم ، تطبیق مدلهای آموزشی^{۱۲}، جلب حمایت^{۱۳} ، پایش عملکرد آموزشی و باز خورد است .

وزارتی:

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها

¹² - Model adjusting

¹³ -Advocacy

ورژنگامی :

- برنامه ریزی و اجرای برنامه های توانمندسازی و تربیت کارشناسان خبره برای کار در دفاتر توسعه در موضوعات آموزش اساتید ، تطبیق مدل‌های آموزشی، جلب حمایت ، پایش عملکرد آموزشی و بازخورد
- انجام وظایف آموزش اساتید ، مدلسازی آموزشی ،جلب حمایت ، پایش عملکرد و بازخورد توسط دفاتر توسعه

۸-۱- ساختار درونی و نیروی انسانی (کمی و کیفی) دفاتر توسعه **باید** به گونه ایی در هر دانشکده تبیین شود که امکان تحقق وظایف اصلی ایشان را فراهم نماید.

وزارتی :

- بازنگری ساختار و چارت تشکیلاتی مرکز/ دفاتر توسعه و تصویب آنها در مراجع قانونی

ورژنگامی :

- تبیین نقاط قوت و ضعف ساختاری دفاتر توسعه و پیشنهاد راهکارهایی برای ارتقاء این ساختار به مراجع ذی ربط
- اجرای ساختار جدید مصوب دفاتر توسعه

۹-۱- حداقل واحد های دفاتر توسعه توانمندسازی اساتید، روش تدریس، ارزشیابی (استاد ، دانشجو، برنامه) و استعداد های درخشان و کمیته دانشجویی می باشد.

وزارتی :

- بازنگری ساختار و چارت تشکیلاتی مراکز/ دفاتر توسعه و تصویب آنها در مراجع قانونی

ورژنگامی :

- تشکیل دفاتر توسعه بر اساس واحدهای پیش بینی شده

۱۰-۱- جایگاه دفاتر توسعه در دانشکده ها از نظر ساختاری **باید** به گونه ایی تعیین شود که امکان جلب حمایت، تصمیم سازی آموزشی و تسهیل و حمایت از فعالیتهای آموزشی در درون دانشکده ها را فراهم نماید .

دلیل:

- بازنگری جایگاه تشکیلاتی دفاتر توسعه در دانشکده ها

ورژنگامی :

- اجرای ساختار و تشکیلات جدید اعلام شده از سوی وزارت متبوع

۱۱-۱- مراکز توسعه **باید** ردیف بودجه مستقل داشته و تفویض مالی مستقیم به رئیس مرکز صورت گیرد تا تحقق رسالتهای آموزشی آن امکانپذیر گردد .

دلیل:

- تشکیل کمیته کاری بودجه برای بررسی موانع موجود در تخصیص ردیف بودجه خاص
- اختصاص ردیف بودجه خاص به مراکز توسعه در بودجه دانشگاهها

ورژنگامی :

- تخصیص ردیف بودجه اختصاصی در دانشگاههای واجد هیئت امنا

۲- توانمندسازی اساتید

۲-۱- **باید** شرح شغلی^{۱۴} اعضای هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی با تاکید بر نقشهای آموزشی آنها، تدوین و در سیاستهای جذب اعضای هیات علمی لحاظ گردد.

دزلفی:

- بازنگری شرح شغلی اساتید دانشگاه هر ۱۵ سال یکبار با تاکید بر نقشهای آموزشی
- بازنگری آئین نامه های جذب و ارتقاء اعضای هیات علمی بر اساس نقشهای جدید تعریف شده

ورشگامی:

- جذب اعضای هیات علمی با تاکید بر نقشهای جدید تبیین شده از سوی وزارت متبوع
- اجرای آئین نامه های جدید ارتقاء با تاکید بر نقشهای آموزشی

۲-۲- نقش های اصلی و فرعی اعضای هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی کشور **باید** بطور ادواری (حداکثر هر ۱۰ سال یکبار) برای رتبه های مختلف علمی اعم از مربی ، استادیار ، دانشیار، استاد و استاد تمام تعیین گردد.

دزلفی:

- بازنگری هر ۱۰ سال یکبار نقشهای اعضای هیات علمی دانشگاهها در همه مراتب علمی

ورشگامی:

-

¹⁴ -Job description

۳-۲- مراکز توسعه دانشگاهها باید حداقل هر ۵ سال یکبار در حوزه نقشهای اصلی اساتید، نیازسنجی آموزشی انجام دهند .

تبصره : تاکید بر نقشهای آموزشی است ولی نیازسنجی در سایر نقشها نیز باید مد نظر قرارگیرد .

دزلی: :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه ودانشگاهها

ولشگامی :

- نیازسنجی آموزشی بر مبنای نقشهای جدید آموزشی تبیین شده از سوی وزارت بهداشت هر پنج سال یکبار
- نیازسنجی آموزشی بر مبنای سایر نقشهای اصلی تبیین شده از سوی وزارت بهداشت هر پنج سال یکبار و گزارش به مراکز ذی ربط

۴-۲- برنامه توانمند سازی اساتید باید شامل دو بخش بدو خدمت و در حین خدمت باشد.

دزلی: :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه جذب و ارتقاء

ولشگامی :

- برنامه ریزی و اجرای توانمندسازی اساتید در دو بخش بدو و حین خدمت

۵-۲- آموزش بدو خدمت اساتید **باید** در برگیرنده اهداف و توانمندیهای پایه تدریس بوده و برای حداقل یک دوره دو هفته ای برنامه ریزی و اجرا گردد.

دزلفی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه جذب اعضای هیات علمی

ورشگامی :

- برنامه ریزی و اجرای توانمندسازی اساتید در بخش بدو خدمت بصورت برنامه حداقل دو هفته ایی که در برگیرنده اهداف و توانمندیهای پایه تدریس باشد.

۶-۲- آموزش حین خدمت اساتید **باید** به شکل اجباری به گونه ایی برنامه ریزی و اجرا گردد که اساتید بطور مداوم و به دفعات در طول زمان ، در ارتباط با موضوعات و حیطه های واجد الویت آموزش قرار گیرند .

دزلفی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء

ورشگامی :

- برنامه ریزی و اجرای برنامه های توانمندسازی اساتید در ارتباط با موضوعات و حیطه های واجد الویت آموزش

۷-۲- بخش اجباری توانمندسازی اساتید **باید** به نوعی طراحی و اجراء گردد که توانمندیهای مورد نیاز برای ایفای نقشهای اصلی را در ایشان ایجاد نماید.

تبصره: توانمندسازیهای آموزشی مرتبط با نقشهای آموزشی بطور مستقیم در مسئولیت مراکز توسعه بوده ولی در سایر نقشها باید در هماهنگی با مرکز توسعه، در واحدهای مرتبط انجام گیرد.

دزلی:

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه برنامه ریزی مبتنی بر توانمندی.

ورشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه برنامه ریزی مبتنی بر توانمندی.
- مدلسازی برنامه های توانمندسازی اساتید بصورت برنامه های مبتنی بر توانمندی توسط مرکز توسعه
- توانمندسازی اساتید بصورت برنامه های مبتنی بر توانمندی توسط مرکز/دفاتر توسعه

۸-۲- برنامه های توانمندسازی حین خدمت اعضای هیات علمی در بخش اجباری **باید** حداقل در برگیرنده مباحث طرح درس، روش تدریس، ارزشیابی دانشجو و مهارتهای ارتباطی و اخلاق حرفه ایی باشد.

تبصره: بسته به مورد شامل اخلاق حرفه ایی بالینی، آموزشی و پژوهشی باشد.

دزلی:

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در مباحث طرح درس، روش تدریس، ارزشیابی دانشجو و مهارتهای ارتباطی و اخلاق حرفه ایی (بسته به مورد شامل اخلاق حرفه ایی بالینی، آموزشی و پژوهشی)
- توانمندسازی اساتید توسط مرکز/دفاتر توسعه در مباحث طرح درس، روش تدریس، ارزشیابی دانشجو و مهارتهای ارتباطی و اخلاق حرفه ایی (بسته به مورد شامل اخلاق حرفه ایی بالینی، آموزشی و پژوهشی)

۹-۲- روشهای آموزشی بکارگرفته شده در برنامه توانمندسازی اساتید **بهتر است** علاوه بر روشهای کارگاهی، شامل تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه باشد.

درازی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه
- مدلسازی مراکز توسعه برای تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه در برنامه های توانمندسازی اساتید
- اجرای تجربه نظارت شده و بازخورد بر تجربه در مراکز/ دفاتر توسعه

۱۰-۲- مراکز توسعه دانشگاهها بهتر است به منظور دستیابی به توانمندیهای آموزشی ضروری در اساتید به ایجاد جوامع یادگیری تجربی^{۱۵}، اجرای برنامه های ریز تدریس^{۱۶} و مربی گری همتایان^{۱۷} اقدام نمایند.

در این :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه جوامع یادگیری تجربی ، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان
- شناسایی ، معرفی و تشویق موارد برجسته در دانشگاهها در جوامع یادگیری تجربی ، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان

در این :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز /دفاتر توسعه در زمینه جوامع یادگیری تجربی، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان
- مدلسازی برای جوامع یادگیری تجربی، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان توسط مراکز توسعه
- ایجاد جوامع یادگیری تجربی، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان توسط دفاتر توسعه
- شناسایی ، معرفی و تشویق موارد برجسته در سطح دانشگاه جوامع یادگیری تجربی، اجرای برنامه های ریز تدریس و مربی گری همتایان

¹⁵-Community of practice

¹⁶ Microteaching

¹⁷ -Peer coaching

۱۱-۲- بخشی از برنامه های توانمندسازی اساتید *بهتر است* از طریق آموزش خود محور (مجازی و غیر مجازی) انجام شود.

درازی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آموزش خودمحور (مجازی و غیر مجازی)
- هدایت، تشویق و ترغیب دانشگاهها در زمینه تولید محتوای آموزشی مجازی فارسی/ انگلیسی استاندارد در زمینه توانمندسازی اساتید بصورت^{۱۸} RLO

ورزشگاهی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز /دفاتر توسعه در زمینه آموزش خودمحور (مجازی و غیر مجازی)
- تولید محتوای آموزشی مجازی فارسی/ انگلیسی استاندارد در زمینه توانمندسازی اساتید بصورت^{۱۹} RLO
- تدوین و اجرای دوره های آموزش خودمحور (مجازی و غیر مجازی) جهت اساتید

۱۲-۲- برای اساتید تازه وارد *بهتر است* از میان اساتید برجسته در آموزش ، تا یکسال فردی به عنوان منتور تعیین شود تا هم بر عملکرد آموزشی نظارت نموده و هم راهنمائیهای لازم برای ارتقاء مهارتهای تدریس را در محیط واقعی به آنها ارائه نمایند.

تبصره : حتی الامکان بهتر است این انتخاب از اساتید هم رشته صورت گیرد .

¹⁸ -Reusable learning object

¹⁹ -Reusable learning object

دزلیغی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاه
- اعمال در آئین نامه ارتقاء اساتید
- تبیین شفاف وظایف ، مسئولیتها و شیوه ارزشیابی منتورهای آموزشی اساتید
- تبیین شفاف تعامل منتور و منتهی و شیوه ارزشیابی توانمندیهای منتهی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه استفاده از منتور در آموزش

ورزشگاهی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در زمینه استفاده از منتور در آموزش
- شناسایی و تشکیل بانک اطلاعاتی در زمینه اساتید برجسته در آموزش واجد شرایط منتوری

۱۳-۲- در برنامه آموزشی کلیه رشته های PhD ، فوق تخصصی و فلو شپ **باید** دوره هایی برای ایجاد توانمندیهای پایه تدریس در این فارغ التحصیلان در نظر گرفته شود .

دزلیغی :

- اعمال در شاخصهای تدوین برنامه های آموزشی کلیه رشته های PhD ، فوق تخصص و فلو شپ
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تدوین برنامه های آموزشی برای ایجاد توانمندیهای پایه تدریس

ورزشگاهی :

- تدوین دوره های آموزشی مبتنی بر توانمندی در زمینه توانمندیهای پایه تدریس برای اجرا در برنامه های آموزشی PhD فوق تخصص و فلو شپ.

- اجرای دوره های آموزشی توانمندیهای پایه تدریس در کلیه رشته های PhD فوق تخصص و فلو شیپ توسط کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه
- ارزشیابی های دوره ای دوره های توانمندی پایه های تدریس در رشته های PhD فوق تخصص و فلو شیپ توسط مراکز/دفاتر توسعه و بازخورد به مراجع ذی صلاح

۱۴-۲- **بهبود است** در برنامه آموزشی دستیاران تخصصی کلیه رشته ها، دوره هایی برای ایجاد توانمندیهای پایه تدریس در این فارغ التحصیلان در نظر گرفته شود .

دراستی :

- اعمال در شاخصهای تدوین برنامه آموزشی دوره های تخصصی
- شناسایی ، معرفی و تشویق دوره های برجسته توانمندیهای پایه تدریس در برنامه آموزشی دستیاران تخصصی

وزارت :

- تدوین و اجرای دوره های توانمندیهای پایه تدریس در برنامه های آموزشی دستیاران تخصصی
- شناسایی، معرفی و تشویق دوره های برجسته توانمندیهای پایه تدریس در برنامه های آموزشی دستیاران تخصصی و گزارش وزارتی

۱۵-۲- در سیاستهای ارتقاء اساتید **باید** توانمندسازی اساتید جایگاهی داشته باشد که اساتید فاقد توانمندیهای مرتبط با نقشهای اصلی، شناسایی شده و از ارتقاء آنها جلوگیری شود .

دراستی :

- اعمال در ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها

- اعمال در آئین نامه ارتقاء اساتید
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارزشیابی عملکرد اساتید در ارتباط با نقشهای مختلف آنها

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در زمینه ارزشیابی عملکرد اساتید در ارتباط با نقشهای مختلف آنها
- ارزشیابی اساتید، شناسایی و گزارش افراد فاقد توانمندی با رعایت محرمانه بودن اطلاعات توسط مرکز /دفاتر توسعه به مراجع ذی ربط
- گزارشات سالیانه از نحوه بازخورد و ارتقاء اساتید فاقد توانمندی به مراجع ذی صلاح

۱۶-۲- ارزشیابی توانمندیهای تدریس اساتید **باید** در پایان دوره آموزشی بدو خدمت و قبل از هر نوبت ارتقاء علمی با روشهای ارزشیابی عملکرد آموزشی (از جمله ارزشیابی عینی ساختارمند تدریس^{۲۰}) مورد ارزیابی قرار گیرد.

درازی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه ارتقاء اساتید
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارزشیابی عملکرد اساتید (از جمله ارزشیابی عینی ساختارمند تدریس)

²⁰ - OSTE=Objective Structured Teaching Exam

ورژنگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در زمینه ارزشیابی عملکرد اساتید) از جمله ارزشیابی عینی ساختارمند تدریس)
- تدوین و استقرار نظام ارزشیابی روا و پایا در زمینه توانمندیهای تدریس اساتید توسط مرکز توسعه
- اجرای نظام ارزشیابی روا و پایا در زمینه توانمندیهای تدریس اساتید توسط دفاتر توسعه

۱۷-۲- بخشهایی از برنامه توانمندسازی اساتید دانشگاهها در مراکز توسعه **بهبتر است** بصورت دوره های انتخابی با مضامین پیشرفته آموزشی ترتیب داده شود تا اساتید علاقمند بتوانند بنا به علائق شخصی خود در حیطه های مختلف آموزش، دانش و تجربه خود را ارتقاء دهند .

وزارتی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی مراکز توسعه و دانشگاهها

ورژنگامی :

- تدوین و اجرای دوره های انتخابی در مضامین پیشرفته آموزشی توسط مراکز توسعه

۳- برنامه ریزی درسی

۱-۳- برنامه های آموزشی **باید** براساس رویکرد پیامد محور^{۲۱} تدوین شوند .

وزارتی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

²¹ -Outcome-based education

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه رویکرد پیامد محور در برنامه آموزشی

روشگامی :

-

۲-۳- آموزش دانشجویان **باید** با نیاز جامعه و بازار کار تطبیق داشته باشد .

دلالی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه نیازسنجی جامعه و تدوین برنامه آموزشی مبتنی بر نیاز

- نیازسنجی های جامعه بطور ادواری هر ۱۵ سال یکبار

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی :

- تدوین / بازنگری برنامه های آموزشی که در دانشگاهها تدوین می شوند بر اساس نیازسنجی جامعه

۳-۳- پیامدهای آموزشی **باید** بر گرفته از تعریف نقش^{۲۲}، تحلیل وظیفه^{۲۳} و نیازسنجی آموزشی^{۲۴} هر رشته باشد .

²² -Role definition

²³ -Task analysis

²⁴ -educational needs assessment

دزلفی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تعریف نقش و تحلیل وظایف آموزشی در تعامل با حوزه های بهداشتی ، درمانی و پژوهشی
- تعریف نقش و تحلیل وظایف آموزشی برای کلیه رشته های علوم پزشکی

روشگامی :

-

۳-۴- پیامدهای آموزشی باید سه بخش عملکرد^{۲۵}، چگونگی انجام عملکرد^{۲۶} و اخلاق و رفتار حرفه ایی^{۲۷} را در بر گیرد.

دزلفی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تدوین برنامه های آموزشی در سه بخش عملکرد ، چگونگی انجام عملکرد و اخلاق و رفتار حرفه ایی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی :

-

²⁵ - Tasks

²⁶ - Approach to tasks

²⁷ - Professionalism

۳-۵- پیامدهای انتهای هر مرحله / فاز تحصیلی و همچنین پیامدهای پایان هر دوره و درس **باید** همراستا با پیامدهای خروجی دانش آموختگان تعیین شود.

دزلی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تدوین برنامه های آموزشی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی:

-

۳-۶- زمان اختصاص یافته برای هر دوره آموزشی **بهر است** از انعطاف پذیری لازم برخوردار باشد به نحوی که پیامدهای مورد انتظار در سطح قابل قبول تحصیل شود.

دزلی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تدوین برنامه های آموزشی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی:

-

۳-۷- برای مدیریت پیامدهای آموزشی در کل برنامه آموزشی **بهر است** مدیریت الکترونیک پیامدها به نحو مقتضی و کاربر پسند بکار گرفته شود .

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی مراکز توسعه در زمینه مدیریت الکترونیک پیامدهای آموزشی
- تشویق و ترغیب دانشگاهها به طراحی ، توسعه و معرفی برنامه های مدیریت الکترونیک پیامدهای آموزشی

ورزشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در مدیریت الکترونیک پیامدهای آموزشی
- طراحی ، توسعه و معرفی برنامه های مدیریت الکترونیک پیامدهای آموزشی

۸-۳- برنامه آموزشی *بهبتر است* مبتنی بر توانمندی^{۲۸} تدوین شود .

دزلفی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تدوین برنامه های آموزشی مبتنی بر توانمندی^{۲۹}
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

ورزشگامی :

-

²⁸ -competency-based curriculum planning

²⁹ -competency-based curriculum planning

۹-۳- در برنامه آموزشی مبتنی بر توانمندی **بهتر است** برای هر توانمندی برنامه تکاملی^{۳۰} در طول زمان دیده شده و برای ارزشیابی آن در طول زمان دستاوردهای کلیدی^{۳۱} تعیین گردد.

دزلیغی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تدوین برنامه آموزشی مبتنی بر توانمندی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

ورشگامی :

•

۱۰-۳- دانشگاهها **بهتر است** ارتباط مشخصی با فارغ التحصیلان خود تعریف نمایند تا تضمین کنند که به نیازهای اساسی آنها پاسخ داده می شود.

دزلیغی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

ورشگامی :

- برقراری ارتباط با فارغ التحصیلان
- انجام نیازسنجی های فارغ التحصیلان و در اولویت قرارگرفتن این نیازسنجیها در برنامه های مراکز توسعه

³⁰ -developmental

³¹ -Milestone

۱۱-۳- در برنامه آموزشی **باید** استراتژیهای آموزشی، روشهای آموزشی، جایگاههای آموزشی، و روشهای ارزشیابی دانشجو متناسب با توانمندیهای مورد انتظار پایان هر دوره آموزشی، انتخاب شود.

دلیل:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تدوین برنامه آموزشی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه تدوین برنامه آموزشی

۱۲-۳- حرکت در جهت راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه، انتخابی بودن و نظام مندی **باید** در برنامه آموزشی نشان داده شود.

دلیل:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه، انتخابی بودن و نظام مندی
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه، انتخابی بودن و نظام مندی
- مدلسازی مراکز توسعه در زمینه راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه، انتخابی بودن و نظام مندی

- استفاده از راهبردهای راهبردهای دانشجو محوری، یادگیری حول حل مسئله، ادغام، پاسخگوئی به جامعه، انتخابی بودن و نظام مندی در تدوین و اداره برنامه های آموزشی توسط دفاتر توسعه

۱۳-۳- برنامه آموزشی **باید** متناسب با مقطع آن، سلامت محور بوده و برای توسعه اخلاق حرفه ایی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای یادگیری خودمحور، حل مسئله، یادگیری مادام العمر و تفکر نقادانه برنامه ریزی نموده و از تامین آنها در دانش آموختگان اطمینان حاصل نماید.

دراستی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه توسعه اخلاق حرفه ایی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای یادگیری خودمحور، حل مسئله، یادگیری مادام العمر و تفکر نقادانه
- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

واشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه توسعه اخلاق حرفه ایی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای یادگیری خودمحور، حل مسئله، یادگیری مادام العمر و تفکر نقادانه
- مدلسازی و ایجاد جوامع یادگیری در موضوعات توسعه اخلاق حرفه ایی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای یادگیری خودمحور، حل مسئله، یادگیری مادام العمر و تفکر نقادانه توسط مرکز توسعه
- ارائه برنامه های آموزشی در موضوعات توسعه اخلاق حرفه ایی، مهارتهای ارتباطی، مهارتهای یادگیری خودمحور، حل مسئله، یادگیری مادام العمر و تفکر نقادانه با همکاری دفاتر توسعه

۱۴-۳- برنامه آموزشی **باید** بطور مشخص برای یادگیری مبتنی بر استعلام، برنامه ریزی نماید.

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی بر استعمال

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی بر استعمال
- مدلسازی و ایجاد تجربه های برنامه ریزی شده و جوامع یادگیری مبتنی بر استعمال در مرکز توسعه
- تجربه های برنامه ریزی شده و ایجاد جوامع یادگیری مبتنی بر استعمال در دفاتر توسعه

۱۵-۳- در برنامه آموزشی **باید** فرصتهایی برای حل مسئله مرتبط با فعالیتهای و یا وظایف شغلی آتی فراگیران، در نظر گرفته شود .

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی حل مسئله مرتبط با فعالیتهای و یا وظایف شغلی آتی فراگیران،

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی حل مسئله مرتبط با فعالیتهای و یا وظایف شغلی آتی فراگیران،
- مدلسازی و ایجاد تجربه های برنامه ریزی شده و جوامع یادگیری نمونه مبتنی بر حل مسئله مرتبط با فعالیتهای و یا وظایف شغلی آتی فراگیران، در مرکز توسعه

- بکارگیری یادگیری مبتنی بر حل مسئله مرتبط با فعالیتها و یا وظایف شغلی آتی فراگیران، در دفاتر توسعه

۱۶-۳- در برنامه آموزشی *بهر است* راهبرد یادگیری حل مسئله، رویکرد غالب آموزشی در تمام طول دوره تحصیل باشد .

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی حل مسئله

ویشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی حل مسئله
- مدلسازی و ایجاد تجربه های برنامه ریزی شده و جوامع یادگیری نمونه مبتنی بر حل مسئله در مرکز توسعه
- اجرائی کردن راهبرد یادگیری مبتنی بر حل مسئله در دفاتر توسعه

۱۷-۳- در برنامه آموزشی *بایه* فرصتهای متعددی برای تجربه یادگیری ادغام شده (خصوصا ادغام عمودی نظیر ادغام پایه و بالینی) تعبیه شود.

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری ادغام شده

ورشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری ادغام شده
- مدلسازی در زمینه یادگیری ادغام شده در مرکز توسعه
- فراهم آوردن شرایط و اجرای مدل‌های یادگیری ادغام شده در دفاتر توسعه

۱۸-۳- در برنامه آموزشی **بهتر است** برای ادغام فراتر از ادغام همزمانی^{۳۲} برنامه ریزی شود.

درزایی :

- اعمال در شاخص‌های تدوین و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه سطوح بالای ادغام
- زمینه‌سازی قانونی برای اجرای ادغام‌های سطوح بالا نظیر تبیین جایگاه کمیته‌های بین‌رشته‌ای در برنامه‌های آموزشی

ورشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه سطوح بالای ادغام
- مدلسازی در زمینه سطوح بالای ادغام در مرکز توسعه
- برنامه ریزی برای اجرای مدل‌های با سطوح بالای ادغام در دفاتر توسعه

۱۹-۳- در برنامه آموزشی **بهتر است** فرصتهایی برای تجربه ادغام بین رشته‌ای^{۳۳} در نظر گرفته شود .

³² -temporal

³³ -Interdisciplinary

وزارت:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تجربه ادغام بین رشته ای
- زمینه سازی قانونی برای اجرای ادغامهای سطوح بالا نظیر تبیین جایگاه کمیته های بین رشته ایی در برنامه های آموزشی

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه تجربه ادغام بین رشته ای
 - مدلسازی در زمینه تجربه ادغام بین رشته ای در مرکز توسعه
 - برنامه ریزی برای اجرای تجارب ادغام بین رشته ای در دفاتر توسعه
- ۲۰-۳- روشهای تدریس و آزمونها در برنامه آموزشی بهتر است ادغام را ترغیب نمایند .

وزارت:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه روشهای تدریس و آزمونهایی که ادغام را ترغیب می کند
- زمینه سازی قانونی برای اجرای ادغامهای سطوح بالا نظیر استفاده از کمیته های بین رشته ایی و تشکیل بردهای رشته های با ماهیت عمومی^{۳۴} جهت زمینه سازی برای طراحی سوالهای ادغام شده

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه روشهای تدریس و آزمونهایی که ادغام را ترغیب می کند.
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه روشهای تدریس و آزمونهایی که ادغام را ترغیب می کند .
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه اجرایی کردن روشهای تدریس و آزمونهایی که ادغام را ترغیب می کند.

۲۱-۳- برنامه آموزشی **بایده** با بکارگیری ارزشیابهای عملکردی، از تامین پیامدهای آموزشی در دانش آموختگان خود اطمینان حاصل نماید .

درازی:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آزمونهای عملکردی
- زمینه سازی و برنامه ریزی برای اجرای آزمونهای جامع با تاکید بر آزمونهای عملکردی

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آزمونهای عملکردی
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه آزمونهای عملکردی.
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه اجرای آزمونهای عملکردی.

۲۲-۳- برنامه آموزشی **بایده** فرصتهای کافی و مناسبی برای آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان خود در نظر بگیرد.

دزلیغ :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان
- تدوین، تصویب و ابلاغ آئین نامه ها ، دستورالعملهای اجرایی برای اجرای آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان در تعامل با حوزه های مختلف بهداشت ، درمان و پژوهش

ورزشگاهی :

- تشکیل شورای آموزش پاسخگو در سطح دانشگاهها
- تدوین، تصویب و ابلاغ آئین نامه ها ، دستورالعملهای اجرایی برای اجرای آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان در تعامل با حوزه های مختلف بهداشت ، درمان و پژوهش
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان.
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه آموزش در جایگاههای واقعی شغلی دانش آموختگان.

۲۳-۳- برنامه آموزشی *بهتر است* برای ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه^{۳۵} برنامه ریزی نماید .

دزلیغ :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه
- تدوین، تصویب و ابلاغ آئین نامه ها ، دستورالعملهای اجرایی برای ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه در تعامل با حوزه های مختلف بهداشت ، درمان و پژوهش

دانشگاهی :

- تشکیل شورای آموزش پاسخگو در سطح دانشگاهها .
- تدوین، تصویب و ابلاغ آئین نامه ها ، دستورالعملهای اجرایی در زمینه ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه در تعامل با حوزه های مختلف بهداشت ، درمان و پژوهش.
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه.
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه ارائه دوره هایی در جایگاههای متنوع جامعه.

۲۴-۳- برنامه آموزشی **بهتر است** بگونه ای برنامه ریزی و اجرا شود که اساتید و دانشجویان بتوانند در مناطق دور از مرکز ، بطور مستقیم در ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه مشارکت نمایند .

دانشگاهی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه
- تعیین سهم حضور رشته های مختلف مرتبط در فیلدهای جامعه
- بسترسازی بصورت تدوین آئین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی در تعامل با حوزه های مختلف جامعه

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه
- توانمندسازی اساتید در زمینه آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه.
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه.
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه آموزش در جایگاه ارائه خدمات به اقشار محروم جامعه.

۲۵-۳- برنامه آموزشی *بهتر است* همکاری و مشارکت بین حرفه ایی را ترغیب نماید (آموزش چند حرفه ای^{۳۶}).

درازی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).
- زمینه سازی قانونی در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).
- توانمندسازی اساتید در زمینه آموزش در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).

³⁶_Multi professional

- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه همکاری و مشارکت بین حرفه ایی (آموزش چند حرفه ای).

۲۶-۳- برنامه درسی محوری **باید** بطور شفاف تعیین شده و تسلط کامل فراگیران^{۳۷} بر پیامدها و محتوای محوری در برنامه آموزشی تضمین شود.

دراغی:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تشخیص محتوای محوری و ارزشیابیهای عملکرد حرفه ایی فراگیران
- زمینه سازی قانونی و اجرائی برای اجرای ارزشیابی های عملکرد حرفه ایی

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه تشخیص محتوای محوری و ارزشیابیهای عملکرد حرفه ایی فراگیران
- مدلسازی در مرکز توسعه در زمینه تشخیص محتوای محوری و ارزشیابیهای عملکرد حرفه ایی فراگیران
- برنامه ریزی در دفاتر توسعه در زمینه تشخیص محتوای محوری و ارزشیابیهای عملکرد حرفه ایی فراگیران.

۲۷-۳- بخشی از برنامه آموزشی **بهبتر است** به دوره های انتخابی اختصاص داده شود.

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تدوین و مدیریت دوره های انتخابی
- زمینه سازی قانونی برای اجرای دوره های انتخابی در برنامه های آموزشی

ورشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز و دفاتر توسعه در زمینه تدوین و مدیریت دوره های انتخابی
 - مدلسازی آموزشی در زمینه دوره های انتخابی در مرکز توسعه
 - تدوین دوره های انتخابی با مشارکت اساتید در دفاتر توسعه
- ۲۸-۳-هدایت تحصیلی در دوره های انتخابی *بهر است* به گونه ای باشد که به کشف استعداد های ویژه دانشجویان در درون رشته و یا خارج از آن بیانجامد .

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارائه مشاوره و هدایت تحصیلی
- زمینه سازی قانونی برای اجرای ارائه و مشاوره تحصیلی

ورشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارائه مشاوره و هدایت تحصیلی
- مدلسازی ارائه مشاوره و هدایت تحصیلی در مرکز توسعه

- ارائه مشاوره و هدایت تحصیلی در دانشکده ها با نظارت دفاتر توسعه

۲۹-۳- توصیه می شود دوره های انتخابی به گونه ای ترتیب داده شود که با توالی مشخصی از دروس مرتبط با یکدیگر، امکان ایجاد مهارتهای خاص و تنوع در دانش آموختگان را فراهم نماید .

دزلی: :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارائه گرایشهای آموزشی در قالب دوره های انتخابی
- زمینه سازی قانونی برای اجرای گرایشهای آموزشی در قالب دوره های انتخابی

ورزشگاهی: :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه ارائه گرایشهای آموزشی در قالب دوره های انتخابی
- مدل سازی گرایشهای آموزشی در مرکز توسعه
- تدوین گرایشهای آموزشی در دفاتر توسعه

۳۰-۳- نتایج ارزشیابی دانشجویان (نمرات دانشجویان) در دوره های انتخابی باید بگونه ای تعیین شود که تاثیری بر پیشرفت تحصیلی دانشجو در دوره های محوری، نداشته باشد .

دزلی: :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

- زمینه سازی قانونی برای محاسبه نمرات دوره های انتخابی به نحوی که تاثیر مثبت یا منفی بر دوره های محوری نداشته باشد.

ورشکافی :

-

۳-۳۱- بطور ادواری و برای اجتناب از فریبه^{۳۸} برنامه آموزشی باید مداخلاتی در جهت حذف اهداف و محتوای غیر ضروری انجام گیرد.

وزارتی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه حذف اهداف و محتوای غیر ضروری
- بررسی ادواری سرفصلهای آموزشی برنامه های آموزشی هر پنج سال یکبار جهت حذف سرفصلهای غیر ضروری

ورشکافی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در زمینه حذف اهداف و محتوای غیر ضروری
- بررسی ادواری محتوای آموزشی ذیل سرفصلهای وزارتی جهت حذف محتوای غیرضروری در کمیته های برنامه ریزی آموزشی با هدایت دفاتر توسعه

۳-۳۲- در برنامه درسی باید بازخورد بعنوان یک عنصر مهم در یادگیری دانشجویان در نظر گرفته شده و برای بازخورد متناسب، مرتبط و بموقع، رسماً برنامه ریزی شود.

³⁸-Volume overload

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه های آموزشی
- بستر سازی و تسهیل اجرای رسمی بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه آموزشی

ورزشگاهی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه های آموزشی
- مدلسازی در زمینه بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه های آموزشی در مرکز توسعه
- بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه های آموزشی با هدایت دفاتر توسعه

۳۳-۳- بازخورد بهتر است شفاف و ساختارمند بوده ، خودارزیابی و بازاندیشی در دانشجو را ترغیب نماید .

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه بازخورد صحیح در برنامه های آموزشی

ورزشگاهی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه بازخورد متناسب ، مرتبط و بموقع در برنامه های آموزشی

- مدلسازی و ایجاد جوامع یادگیری در زمینه بازخورد صحیح با همکاری مرکز توسعه
- برنامه ریزی و اجرای رسمی بازخورد صحیح در دفاتر توسعه

۳-۳۴- تاسیس رشته های آموزشی برای تربیت ارائه دهندگان خدمات سلامت با صلاحیتهای چندگانه *بهر است* در اولویت قرار گیرد.

وزارتی :

- اعمال در سیاست گذارپهای تصویب رشته در تعامل با سیستمهای بهداشتی ، درمانی و پژوهشی

وزارتگاهی :

-

۳-۳۵- رشته های آموزشی با ماهیت بین رشته ایی^{۳۹} *بهر است* در اولویت تاسیس رشته های جدید قرار گیرد .

وزارتی :

- اعمال در سیاست گذارپهای تصویب رشته

وزارتگاهی :

-

³⁹ -Interdisciplinary

۳۶-۳- در برنامه آموزشی *بهبود* ترتیباتی اتخاذ شود تا در آموزش دانشجویان از کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه ، که واجد صلاحیت تدریس می باشند ، استفاده شود.

دراستی :

- اعمال در سیاست گذارپهای آموزشی
- تبیین صلاحیتهای تدریس در کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه که در آن آموزش دانشگاهی جریان دارد .
- بستر سازی قانونی برای توانمندسازی کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه که در آن آموزش دانشگاهی جریان دارد .
- تدوین و تثبیت نظام ارزشیابی عملکرد کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه که در آن آموزش دانشگاهی جریان دارد .

دراستی :

- توانمندسازی کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه برای آمادگی برای تدریس در مرکز/دفتر توسعه .
- نظارت و ارزشیابی عملکرد تدریس کارکنان شاغل در حوزه های مختلف جامعه در مرکز/دفتر توسعه.

۳۷-۳- در برنامه آموزشی *توصیه می شود* فرصتهایی برای یادگیری در تیمهای چند رشته ایی دانشجویی تعبیه گردد.

دراستی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری در تیمهای چند رشته ایی

- بسترسازی برای اجرای رسمی یادگیری در تیمهای چند رشته ایی

روشگامی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه یادگیری در تیمهای چند رشته ایی.
- مدلسازی یادگیری در تیمهای چند رشته ایی در مراکز توسعه .
- یادگیری در تیمهای چند رشته ایی در دفاتر توسعه.

۳۸-۳- در هر برنامه آموزشی **بایده** متناسب با اهداف برنامه، فرصتهای کافی برای مشارکت ، تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه پیش بینی شود.

درازی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه
- بسترسازی برای اجرای رسمی تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه با تشکیل ساختارهای حمایتی پژوهشی در دانشگاهها

روشگامی :

- تشکیل ساختارهای حمایتی پژوهشی در دانشگاه
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه
- مدلسازی یادگیری در تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیتهای پژوهشی و یا دانش پژوهانه در مرکز توسعه

- برنامه ریزی و اجرای تجربه تحت نظارت و یا مستقل دانشجویان در فعالیت های پژوهشی و یا دانش پژوهانه در دفاتر توسعه

۳۹-۳-روشهای تدریس در برنامه آموزشی **باید** به سمت روشهای فعال (فعال کردن دانشجو) سوق داده شود.

دزاین:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه بکارگیری روشهای فعال در آموزش
- بستر سازی قانونی برای استفاده گسترده از روشهای فعال در آموزش

روشگامی:

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه بکارگیری روشهای فعال در آموزش.
- توانمندسازی اساتید در زمینه بکارگیری روشهای فعال در آموزش.
- مدل سازی در زمینه بکارگیری روشهای فعال در آموزش در مرکز توسعه .
- بکارگیری روشهای فعال در آموزش در دفاتر توسعه .

۴۰-۳-در برنامه آموزشی، آزمونها **باید** سطوح بالای اهداف شناختی را اندازه گیری نماید .

دزاین:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارزشیابی سطوح بالای یادگیری

- اعمال در آزمونهای جامع رشته ها

ورشکافی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه ارزشیابی سطوح بالای یادگیری
- توانمندسازی اساتید در زمینه ارزشیابی سطوح بالای یادگیری در مرکز/ دفاتر توسعه
- مدلسازی در زمینه ارزشیابی سطوح بالای یادگیری در مرکز توسعه .
- برنامه ریزی و اجرای ارزشیابی سطوح بالای یادگیری در دفاتر توسعه .

۴۱-۳- در شرایط مقتضی **باید** برای ارزیابی دانشجویان از آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی استفاده شود.

درازی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی
- اعمال در آزمونهای جامع بنا به اقتضای رشته

ورشکافی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی
- توانمندسازی اساتید در زمینه آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی در مرکز/ دفاتر توسعه
- مدلسازی در زمینه آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی در مرکز توسعه .
- برنامه ریزی و اجرای آزمونهای عملکردی و مبتنی بر توانمندی در دفاتر توسعه

۴۲-۳- استانداردهای آموزشی هر برنامه آموزشی **باید** تدوین شود.

وزارتی :

- اعمال در سیاست گذاریهای وزارتی
- اعمال در شاخصهای تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی در زمینه تدوین استانداردهای آموزشی

وزارتگاهی :

-

۴۳-۳- تدوین و اجرای برنامه های جدید و بازنگری برنامه های موجود **باید** بر اساس استانداردهای برنامه صورت گیرد .

وزارتی :

- اعمال در سیاست گذاریهای وزارتی
- اعمال در شاخصهای تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه اجرای استانداردهای برنامه های آموزشی

وزارتگاهی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در زمینه اجرای استانداردهای برنامه های آموزشی

۴۴-۳- استانداردهای موسسه ای عرصه های مختلف آموزش بالینی *بهبتر است* با تاکید بر مفاهیم حاکمیت بالینی^{۴۰} تدوین شوند.

دراستی:

- اعمال در سیاست گذاریهای وزارتی
- توجه به وجوه حاکمیت بالینی در تدوین استانداردهای بیمارستانهای آموزشی ، مراکز و بخشهای آموزشی بالینی
- زمینه سازی های قانونی برای اجرای حاکمیت بالینی در عرصه های مختلف آموزشی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه مفاهیم حاکمیت بالینی در عرصه های آموزشی

روشگامی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه حاکمیت بالینی در عرصه های آموزشی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان مدیران و اساتید دانشگاه در زمینه حاکمیت بالینی در عرصه های آموزشی
- مدلسازی در زمینه آموزش در بستر حاکمیت بالینی توسط مرکز توسعه
- برنامه ریزی برای تجربه برنامه ریزی شده آموزشی در بستر حاکمیت بالینی و ایجاد جوامع نمونه آموزشی در این زمینه توسط مراکز/دفاتر توسعه

۴۵-۳- آموزش بالینی در مراکزی *بایه* اجرا شود که از استانداردهای لازم برای ارائه خدمات بالینی برخوردار هستند.

⁴⁰-Clinical governance

دزلفی :

- اعمال در سیاست گذاریهای وزارتی
- تدوین استانداردهای مراکز آموزش بالینی
- بستر سازی های قانونی برای اجرای برنامه های آموزشی در مراکز با استانداردهای خدمات بالینی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه استانداردهای ارائه خدمات بالینی

ورشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان دانشگاهی در زمینه استانداردهای ارائه خدمات بالینی
- تربیت و توانمندسازی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه آشنائی با استانداردهای ارائه خدمات بالینی.

۴۶-۳- در برنامه های آموزش بالینی **باید** نظارت بالینی متناسب با مراحل تکاملی دانش و مهارت فراگیران به گونه ایی برنامه ریزی شود که ضمن کاهش تدریجی نظارت (به منظور مستقل کردن تدریجی فراگیر)، ارائه خدمات با کیفیت و همچنین ایمنی و حقوق بیمار تامین شود.

دزلفی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه تامین ایمنی و حقوق بیمار در آموزش

ورشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه/ دفاتر توسعه در زمینه تامین ایمنی و حقوق بیمار در آموزش

- مدلسازی در زمینه برنامه ریزی برای کاهش تدریجی نظارت در برنامه آموزشی به منظور تامین ایمنی و حقوق بیمار در آموزش
- برنامه ریزی برای کاهش تدریجی نظارت در برنامه آموزشی به منظور تامین ایمنی و حقوق بیمار در آموزش

۴۷-۳- در کلیه رشته ها توصیه می شود با هدف ارتقا دانش و مهارت فراگیران، برای توسعه «یادگیری مبتنی بر تعامل همتایان»^{۴۱} برنامه ریزی شود.
دراغی:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
 - تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه یادگیری مبتنی بر تعامل همتایان
- ورزشگاهی:**

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه / دفاتر توسعه در زمینه یادگیری مبتنی بر تعامل همتایان
- مدلسازی در زمینه یادگیری مبتنی بر تعامل همتایان در مرکز توسعه
- برنامه ریزی و اجرای یادگیری مبتنی بر تعامل همتایان در دفاتر توسعه

۴۸-۳- در مراحل اولیه تکاملی مهارتهای فراگیران بهتر است به منظور رعایت هر چه بیشتر ایمنی و حقوق بیماران از محیطهای شبیه سازی شده و بیماران استاندارد استفاده شود .
دراغی:

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی

⁴¹ - PAL=Peer assisted learning

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه بکارگیری محیطهای شبیه سازی شده و تربیت بیماران استاندارد
- حمایت از توسعه بکارگیری محیطهای شبیه سازی شده و مراکز تربیت بیماران استاندارد
- شناسایی ، معرفی و تشویق مراکز با محیطهای شبیه سازی شده با استاندارد بالا و هزینه اثربخش
- شناسایی ، معرفی و تشویق مراکز تربیت بیمار استاندارد

روشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در زمینه بکارگیری محیطهای شبیه سازی شده و تربیت بیماران استاندارد
- مدلسازی در زمینه بکارگیری محیطهای شبیه سازی شده و تربیت بیماران استاندارد
- بکارگیری محیطهای شبیه سازی شده و تربیت بیماران استاندارد در دفاتر توسعه

۴- محیط آموزشی / برنامه درسی پنهان

۴-۱- محیط آموزشی اعم از فعالیتهای رسمی یادگیری ، قوانین ، ارزشها ، نگرشها و حتی آموزه های غیر رسمی **باید** به گونه ایی باشد که شکل گیری و ارتقاء رفتار یادگیری، تخصصی ، اخلاقی و حرفه ای مطابق با استانداردهای شغلی و حرفه ایی رشته را تضمین نماید.

دراثری :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی و دانشگاهها
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در زمینه عوامل موثر بر محیط یادگیری

ورزشگاهی :

- توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز/دفاتر توسعه در زمینه عوامل موثر بر محیط یادگیری
- شناسایی عوامل موثر بر محیط یادگیری در مرکز/ دفاتر توسعه
- شناسایی نقاط قوت و ضعف محیط‌های مختلف یادگیری در مرکز/ دفاتر توسعه
- شناسایی و معرفی مداخلات موثر به منظور تغییر محیط یادگیری در مرکز/ دفاتر توسعه
- برنامه ریزی مداخلات موثر به منظور تغییر محیط یادگیری در مرکز/ دفاتر توسعه
- ارزشیابی و گزارش نتایج مداخلات در مرکز/ دفاتر توسعه

۲-۴- در محیط آموزشی **باید** مکانیسم‌های مناسبی برای شناسایی تخطی از استانداردهای حرفه ای رشته، تعبیه شده و تضمین شود که این موارد سریعاً شناسایی و به آنها رسیدگی می شود .

تبصره: استانداردهای حرفه ایی در برگزیده اساتید، کارکنان و دانشجویان می باشد.

دلالی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- تشکیل شورای عالی اخلاق حرفه ایی جهت ارزشیابی و نظارت بر عملکرد کمیته های اخلاق حرفه ایی در دانشگاههای علوم پزشکی
- تدوین دوره های اخلاق حرفه ایی جهت رشته های مختلف آموزشی
- تدوین کدهای اخلاق و رفتار حرفه ای هر رشته علوم پزشکی
- استقرار ضوابط قانونی عملکرد کمیته های اخلاق و رفتار حرفه ایی در جایگاههای مختلف آموزشی

- بسترسازی قانونی جهت رسیدگی به موارد نقض اخلاق حرفه ایی در سطح دانشجو، استاد ، کارکنان مراکز دانشگاهی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در موضوع اخلاق و رفتار حرفه ایی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره اخلاق حرفه ایی در هر رشته علوم پزشکی
- تربیت و توانمندسازی اساتید خبره در اخلاق حرفه ایی جهت ارزشیابی ، ارائه مشاوره ، شناسایی و حل معضلات اخلاقی در محیطهای آموزشی

روش‌ها :

- تشکیل کمیته های اخلاق و رفتار حرفه ایی در بیمارستانهای آموزشی و دانشکده ها
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در موضوع اخلاق و رفتار حرفه ایی
- تربیت و توانمندسازی اساتید هر رشته در موضوع اخلاق و رفتار حرفه ایی توسط مراکز/دفاتر توسعه
- توانمندسازی اساتید برجسته در اخلاق حرفه ایی جهت ارزشیابی ، ارائه مشاوره ، شناسایی و حل معضلات اخلاقی در محیطهای آموزشی جهت فعالیت در کمیته های اخلاق و رفتار حرفه ایی
- توانمندسازی کارکنان در جایگاههای مختلف آموزشی ارائه خدمات سلامت جهت گزارش موارد نقض کدهای اخلاق حرفه ایی
- بسترسازی و تسهیل گزارش ، رسیدگی و رفع معضلات اخلاقی در هر سطح
- تدوین و اجرای دوره های اخلاق حرفه ایی

۳-۴- محیط آموزشی **باید** بطور ادواری از جهت عوامل تاثیر گذار مثبت و منفی بر روی بقای استانداردهای حرفه ای رشته ، مورد ارزیابی قرار گرفته و مداخلات مناسب برای افزایش تاثیرات مثبت و کاهش اثرات منفی آنها انجام شود .

دزلیغی :

- اعمال در شاخص های تدوین و ارزشیابی برنامه های آموزشی
- تدوین نظامهای ارزشیابی دوره ایی استانداردهای حرفه ایی
- تهیه گزارشات ادواری از وضعیت استانداردهای حرفه ایی هر رشته برای اطلاع به مراجع ذی ربط
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در موضوع ارزشیابی استانداردهای اخلاق و رفتار حرفه ایی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره اخلاق حرفه ایی در موضوع ارزشیابی استانداردهای اخلاق و رفتار حرفه ایی

دانشگاهی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در موضوع ارزشیابی استانداردهای اخلاق و رفتار حرفه ایی
- استقرار نظام ارزشیابی دوره ایی استانداردهای حرفه ایی توسط مراکز توسعه
- گزارشات دوره ایی استانداردهای حرفه ایی در هر رشته توسط مراکز توسعه

۵- دانش پژوهی آموزشی

- ۵-۱- اساتید دانشگاه **باید** دسترسی مناسبی به شواهد، منابع، ژورنالها و راهنماهای آموزشی فارسی و انگلیسی روزآمد در زمینه آموزش داشته باشند .

دزلیغی :

- اعمال در شاخص های ارزشیابی دانشگاهها و مراکز توسعه

- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای آموزشی فارسی و انگلیسی روز آمد
- تشویق تهیه راهنماهای آموزشی بومی فارسی و انگلیسی
- تشویق و تسهیل انتشار (مقاله، کتاب،...) تجارب آموزشی اصیل بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی
- تاسیس بانک ملی دانش پژوهی آموزشی با هدف ثبت، آموزش و نشر تجارب اوریژینال
- ترغیب تشکیل شبکه های منسجم جهت تسهیل، تبادل و تولید دانش پژوهی آموزشی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در موضوع دانش پژوهی آموزشی

روشگامی :

- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای آموزشی فارسی و انگلیسی روز آمد
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در موضوع دانش پژوهی آموزشی
- حمایت از تولید محصولات و تجارب آموزشی با ارزش با معیارهای دانش پژوهی
- انتشار (مقاله، کتاب،...) تجارب آموزشی اوریژینال بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی

۲-۵- در معیارهای جذب، ارتقاء شغلی و سازمانی باید ترتیبی اتخاذ شود تا آموزش از الویت مناسبی در برابر پژوهش و ارائه خدمات برخوردار بوده و انگیزه مناسب در اساتید برای پرداختن به آموزش ایجاد نماید.

دراختی :

- اعمال در شاخص ارزشیابی های دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- بازنگری سیاستهای پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع

- طراحی نظام کارانه آموزشی

وزارتخانه‌ها:

- اعمال در نظام‌های پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع دانشگاهی

۳-۵- ترتیباتی باید اتخاذ شود تا با بررسی شواهد و روندهای جهانی، مداخلات آموزشی جدید شناسایی و برای نشر آنها اقدامات آموزشی و حمایتی مناسبی ترتیب داده شود.

وزارتخانه‌ها:

- اعمال در سیاست گذاربه‌های وزارتی
- شناسایی و معرفی مداخلات آموزشی مبتنی بر شواهد و توانمندسازی در این زمینه‌ها
- تسهیل انجام و گسترش مداخلات آموزشی جدید مبتنی بر شواهد در سطح دانشگاهها
- ارزشیابی و انتشار نتایج تجارب جدید آموزشی مبتنی بر شواهد

وزارتخانه‌ها:

- شناسایی مداخلات آموزشی جدید، توانمندسازی و نشر آنها توسط مرکز/دفاتر توسعه
- مدل‌سازی و تسهیل انجام مداخلات آموزشی جدید مبتنی بر شواهد توسط مرکز توسعه
- انجام مداخلات آموزشی جدید مبتنی بر شواهد توسط دفاتر توسعه
- ارزشیابی و انتشار نتایج تجارب جدید آموزشی مبتنی بر شواهد توسط مرکز توسعه
- تسهیل گسترش مداخلات آموزشی جدید مبتنی بر شواهد توسط مرکز توسعه

۴-۵- در فواصل زمانی مناسب **باید** ترتیباتی اتخاذ شود تا الویتهای تغییر در هر حیطه آموزشی در سطح دانشکده ها و گروههای آموزشی تعیین و به نحو مقتضی به اطلاع عموم اساتید رسانده شود .

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها و مراکز توسعه

ورزشگاهی :

- تعیین و اطلاع رسانی موثر الویتهای تغییر در هر حیطه آموزشی توسط مرکز توسعه هر پنج سال یکبار
- تعیین و اطلاع رسانی موثر الویتهای تغییر در هر حیطه آموزشی توسط دفاتر توسعه هر سال

۵-۵- فرایندهای مشخصی در سطح دانشکده و دانشگاه **باید** برای توانمندسازی ،حمایت ، ارائه مشاوره ،نقد ، مستندسازی، ارزشیابی، انتشار، و تشویق پروژه های ارتقاء کیفیت و تغییر آموزشی ترتیب داده شود .

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها و مراکز توسعه
- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای آموزشی فارسی و انگلیسی روز آمد
- تشویق تهیه راهنماهای آموزشی بومی فارسی و انگلیسی
- تدوین نظام ارزشیابی محصولات دانش پژوهی
- تشویق و تسهیل انتشار (مقاله ،کتاب،...) تجارب آموزشی اورپژینال بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی
- تاسیس بانک ملی دانش پژوهی آموزشی با هدف ثبت ، آموزش و نشر تجارب اورپژینال
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در موضوع دانش پژوهی آموزشی

روشنگاری :

- ارزشیابی محصولات دانش پژوهی
- ارائه مشاوره و راهنمایی علمی در موضوع دانش پژوهی توسط مراکز توسعه
- شبکه سازی دانشکده ها و گروههای آموزشی در موضوع دانش پژوهی با هدف ثبت ، آموزش ، انتقال و نشر تجارب اصیل
- تشویق و تسهیل انتشار (مقاله ، کتاب،...) تجارب آموزشی اصیل بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه در موضوع دانش پژوهی آموزشی

۶-۵- با هدف گسترش فعالیتهای دانش پژوهانه آموزشی **باید** برنامه های مشاوره ایی و توانمندسازی اساتید به اجرا در آید که در آنها اساتید مفاهیم پایه دانش پژوهی ، جستجوی موثر در موضوعات آموزشی، آشنایی با ژورنالها و پایگاههای داده ایی آموزشی متناسب با موضوع و رشته ، ارزیابی و نقد شواهد آموزشی ، استفاده مناسب از منابع و راهنماهای آموزشی و مدیریت تغییر را فرا بگیرند .

دراغی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها و مراکز توسعه
- ارزشیابی برنامه های مشاوره ایی و توانمندسازی اساتید در دانشگاهها
- شناسایی و معرفی برنامه های برجسته مشاوره ایی و توانمندسازی اساتید

روشنگاری :

- تدوین و اجرای برنامه های جامع مشاوره ایی و توانمندسازی اساتید در دانشگاهها توسط مراکز/دفا تر توسعه
- ارزشیابی برنامه های مشاوره ایی و توانمندسازی دفا تر توسعه توسط مرکز توسعه دانشگاه

۷-۵- جهت شبکه سازی نیروها ، منابع آموزشی ، فرایندها و محصولات آموزشی واجد استانداردهای دانش پژوهی *بهر است* پورتال جامعی ترتیب داده شود .

دراستی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها
- طراحی و هدایت پورتال دانشگاهی
- شبکه سازی دانشگاهها با هدف تشکیل شبکه ملی دانش پژوهی

دراستی :

- تدوین و اجرای پورتال جامع دانش پژوهی در دانشگاه با هدف شبکه سازی دفاتر توسعه

۸-۵ برای ترغیب اساتید به انجام فعالیتهای آموزشی مبتنی بر شواهد ، و دانش پژوهی آموزشی در سطح فردی و سازمانی *بهر است* سازوکار مناسبی پیش بینی شود .

دراستی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی اساتید
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- اعمال در شاخصهای آئین نامه استعدادهای درخشان و برخورداری از مزایای بنیاد ملی نخبگان
- اعمال در نظامهای پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع دانشگاهی
- تسهیل شرکت در همایشهای بین المللی آموزشی نظیر همایشهای AMEE
- شناسایی و معرفی مراکز ، محصولات و افراد برجسته در امر فعالیتهای دانش پژوهی(نظیر جشنواره مطهری و

ورژنگامی :

- ارزشیابی محصولات دانش پژوهی
- شناسایی و معرفی دفاتر توسعه ، محصولات و افراد برجسته در امر فعالیتهای دانش پژوهی

۹-۵- برای اجرای پروژه های ارتقاء کیفیت و تغییر **باید** بودجه مشخصی تخصیص و تامین گردد .

وزارتی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها
- حمایت از پروژه های تغییر با تخصیص بودجه از منابع خاص

ورژنگامی :

- شناسایی و معرفی پروژه های تغییر برجسته توسط مرکز توسعه
- حمایت از پروژه های تغییر با تخصیص بودجه از منابع خاص

۶- پژوهش در آموزش

۱-۶- دانشگاه ها **باید** الویتهای پژوهش در آموزش را بطور ادواری و منظم تعیین و به اطلاع عموم برسانند .

وزارتی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها

ورژنگامی :

- تعیین و اعلام الویتهای پژوهش در آموزش توسط مرکز توسعه حداقل هر پنج سال یکبار
- ۲-۶- فرایندهای مشخصی برای توانمندسازی اساتید ، حمایت مالی و غیر مالی و انتشار نتایج پژوهش در آموزش **بایه** در دانشگاه ها وجود داشته باشد.

دزلیغی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها
- توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مرکز توسعه در زمینه پژوهش در آموزش
- نظارت بر نحوه تخصیص بودجه HSR در آموزش

ورژنگامی :

- توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در زمینه پژوهش در آموزش
- تخصیص بودجه HSR به آموزش
- ارائه مشاوره پژوهش در آموزش به اساتید توسط مرکز توسعه
- ارائه خدمات حمایتی شامل متدولوژی پژوهش در آموزش و تحلیل آماری توسط معاونت پژوهشی
- تفویض اختیاراز معاونت پژوهشی در زمینه بررسی و تائید پروپوزالهای پژوهشی و تائید گزارش نهائی پژوهش های آموزشی
- شناسایی و تشویق پژوهش های برجسته در آموزش

۳-۶- توصیه می شود گروههای مطالعاتی موضوعی در زمینه های مختلف آموزشی (نظیر آموزش مبتنی بر شواهد، آموزش مبتنی بر مسئله و ...) با فعالیتهای پژوهشی، آموزشی و مدیریت تغییر و تحت رهبری افراد با عملکرد برجسته شکل گرفته ، عملکردهای آنها بطور ادواری ارزشیابی شده ، عملکردهای برجسته شناسایی و بطور مناسب مورد تقدیر قرار گیرد .

دزلی: :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها
- شناسایی، معرفی و تشویق گروههای مطالعاتی موضوعی در آموزش در دانشگاهها

ولشگامی: :

- تسهیل و ترغیب شکل گیری گروههای مطالعاتی موضوعی در آموزش در مرکز توسعه
- ارزشیابی ادواری گروههای مطالعاتی موضوعی در آموزش توسط مرکز توسعه
- شناسایی ، معرفی و تشویق گروههای برجسته توسط مرکز توسعه

۷- منابع آموزشی

۱-۷- ترتیباتی باید اتخاذ شود تا اساتید و دانشجویان به کتابخانه های دیجیتال ، پایگاه های اطلاعات تخصصی ، کتابهای رفرانس ، مقالات و ژورنالهای معتبر و مبتنی بر شواهد مرتبط با رشته خود، دسترسی داشته باشند .

دزلی: :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی برنامه های آموزشی و دانشگاهها
- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای تخصصی فارسی و انگلیسی روز آمد

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در استفاده از شواهد علمی

دانشگاهی :

- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای تخصصی فارسی و انگلیسی روز آمد
 - تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مراکز توسعه و اساتید در استفاده از شواهد علمی
 - تشویق تهیه راهنماهای تخصصی بومی فارسی و انگلیسی
 - تشویق و تسهیل انتشار (مقاله ، کتاب،...) تجارب تخصصی اصیل و بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی
- ۲-۷- ترتیباتی **بایده** اتخاذ شود تا انتشار کتابهای رفرانس ملی ، مقالات مروری یا اصلی^{۴۲} و گزارش و محصولات فرایندهای دانش پژوهانه ، ترغیب و حمایت شود .

وزارتی :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی برنامه های آموزشی و دانشگاهها
- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای تخصصی فارسی روز آمد
- تهیه راهنماهای تخصصی بومی فارسی و انگلیسی
- تسهیل و تهیه رفرانسهای ملی
- تشویق تهیه مقالات مروری یا اصلی و محصولات دانش پژوهانه، بومی فارسی و انگلیسی
- تشویق و تسهیل انتشار (مقاله ، کتاب،...) تجارب تخصصی اصیل بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی

دانشگاهی :

- تسهیل دسترسی به منابع، ژورنالها و راهنماهای تخصصی فارسی و انگلیسی روز آمد

⁴²-Original

- تشویق مقالات مروری یا اصلی و محصولات دانش پژوهانه، بومی فارسی و انگلیسی
- تشویق و تسهیل انتشار (مقاله ، کتاب،...) تجارب تخصصی اصیل بومی به زبانهای فارسی و انگلیسی
- حمایت از انتشارات تخصصی (ویرایش علمی ، ادبی، ترجمه، گرافیک و) با هدف ثبت ، آموزش و نشر تجارب اصیل
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در حمایت از تدوین مقالات مروری و اصلی و محصولات دانش پژوهانه

۳-۷- مجریان هر برنامه **باید** برای اجرای مناسب هر برنامه آموزشی به فضا ، منابع آموزشی و امکانات کافی ، متناسب با نیازها ، اهداف آموزشی و استانداردهای برنامه ، دسترسی داشته باشند.

دزلی:

- اعمال در شاخصهای تدوین و ارزشیابی برنامه و دانشگاهها
- توانمندسازی نیروهای کارشناسی در زمینه طراحی و تامین منابع آموزشی (تکنولوژی آموزشی)
- معرفی و تسهیل دسترسی به منابع آموزشی روز آمد (سامانه کمک یادگیری، شبیه سازیهای پیشرفته و ...)

ورشگامی:

- شناسایی و تهیه منابع و وسایل کمکهای آموزشی روز آمد
- توانمندسازی کارکنان و اساتید در بکارگیری منابع و کمکهای آموزشی روز آمد

۴-۷- برای حمایت از اجرای مناسب برنامه های آموزشی، دانشگاه ها **باید** منابع، زیر ساختها، تجهیزات و نیروی انسانی متخصص فن آوری اطلاعات و ارتباطات را تامین نمایند .

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی های دانشگاهها
- ارزشیابی منابع ، زیر ساختها، تجهیزات و نیروهای انسانی متخصص برجسته فن آوری اطلاعات و ارتباطات
- ارائه مشاوره در ارتباط با منابع، زیر ساختها، تجهیزات و نیروهای انسانی متخصص برجسته فن آوری اطلاعات و ارتباطات
- توانمندسازی نیروی کارشناسی برای استفاده و بکارگیری از تجهیزات تخصصی بر جسته فن آوری اطلاعات و ارتباطات

ورزشگاهی :

- شناسایی و تهیه منابع، زیر ساختها، تجهیزات و نیروهای انسانی متخصص فن آوری اطلاعات و ارتباطات

۵- ۷- دانشگاه ها **باید** برنامه مشخصی برای توسعه یادگیری الکترونیک داشته باشد .

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی دانشگاهها
- شناسایی و معرفی برنامه های برجسته آموزش الکترونیک در کشور
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی / مراکز توسعه و دانشگاهها در آموزش الکترونیک

ورزشگاهی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان مرکز / دفاتر توسعه در آموزش الکترونیک

- تدوین برنامه جامع توسعه زیرساخت نرم افزاری و سخت افزاری یادگیری الکترونیک

۸- خبرگی آموزشی ۴۳

۸-۱ - صلاحیتها و تعداد کارشناسان آموزشی مورد نیاز ستاد وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی **باید** بطور ادواری تعیین گردد .

دزلی: :

- تعیین ادواری (هر ۱۰ سال یکبار) ساختار کارشناسی آموزشی مورد نیاز ستاد وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی کشور
- اعمال در سیاستهای جذب نیروی متخصص
- توسعه رشته مقاطع مرتبط با آموزش پزشکی متناسب با نیازهای تبیین شده

ورشگامی: :

-

۸-۲- تعداد ، سطح و تنوع برنامه های آموزشی منجر به مدرک مرتبط با آموزش پزشکی و علوم مرتبط با آن (اعم از برنامه های فلوشیپ، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی- PhD) **باید** جهت تامین نیروی کار خبره در آموزش تعیین شود .

دزلی: :

- تعیین ادواری (هر ۲۰ سال یکبار) ساختار کارشناسی آموزشی مورد نیاز ستاد وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی کشور

- اعمال در سیاستهای جذب نیروی متخصص
- توسعه رشته مقاطع مرتبط با آموزش پزشکی متناسب با نیازهای تبیین شده

ورزشگاهی :

-

۳-۸- جایگاههای شغلی ضروری جهت بکارگیری نیروهای کارشناسی آموزشی در سطح وزارت بهداشت و دانشگاههای علوم پزشکی باید تعریف شود .

وزارتی :

- بازنگری ، تعیین ادواری (هر ۱۰ سال یکبار) ساختار کارشناسی آموزشی مورد نیاز ستاد وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی کشور
- اعمال در سیاستهای جذب نیروی متخصص

ورزشگاهی :

-

۴-۸- بهتر است حداقل یک نفر کارشناس آموزشی در سطح گروههای آموزشی در ساختارهای جدید دانشگاهها دیده شود .

وزارتی :

- اعمال در سیاستهای جذب نیروی متخصص
- بازنگری ساختارهای تشکیلاتی گروههای آموزشی

ورژنگامی :

- اعمال در سیاستهای جذب نیروی متخصص

۹- ارزشیابی استاد و حاکمیت دانشگاهی^{۴۴}

۹-۱- نظام ارزشیابی استاد باید تحت شبکه و کاربر پسند بوده به گونه ای جامع طراحی و اجرا گردد که بتواند کلیه فعالیتهای اعضای هیات علمی را در بخش های آموزش، پژوهش، اجرایی، ارائه خدمات و جامعه، شناسایی و ارزیابی نماید.

ورژنگامی :

- اعمال در نظام ارزشیابی اساتید دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تدوین نظام ارزشیابی جامع رواو پایای الکترونیک عملکرد اساتید
- شناسائی فعالیتهای اعضای هیات علمی در بخشهای آموزش، پژوهش، اجرایی، ارائه خدمات و جامعه
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

ورژنگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

⁴⁴ -Academic governance

۹-۲- ارزشیابی عملکرد اساتید **باید** بطور منظم و بر اساس اطلاعات روا و پایا انجام شده و بازخورد این ارزشیابیها به نحو مقتضی به اطلاع ایشان و سایر افراد ذی صلاح برسد .

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی اساتید و آئین نامه ارتقاء اساتید
- اعمال در نظام ارزشیابی روا و پایای عملکرد اساتید
- توانمندسازی کارشناسی برای انجام ارزشیابی عملکرد اساتید در حوزه آموزش دانشگاه
- بررسی گزارشات ادواری از وضعیت عملکردی اساتید دانشگاهها

ورزشگامی :

- اجرای نظام ارزشیابی روا و پایای عملکرد اساتید در حوزه آموزش دانشگاه
- توانمندسازی کارشناسی برای انجام ارزشیابی عملکرد اساتید در حوزه آموزش دانشگاه
- ارزشیابی عملکرد اساتید در حوزه آموزش دانشگاه

۹-۳- ترتیباتی **باید** اتخاذ شود تا نتایج پایش و ارزشیابی ادواری اساتید ، دوره ها و برنامه های آموزشی بطور مناسب مستند شده و بازخورد آنها به نحو مقتضی به اطلاع مجریان مربوطه رسانده شود.

دزلیغ :

- اعمال در شاخصهای ارزشیابی اساتید، تدوین برنامه و دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه ارتقاء اساتید
- تدوین نظام ارزشیابی روا و پایای عملکرد اساتید ، دوره و برنامه های آموزشی

- بررسی گزارشات ادواری وضعیت عملکردی اساتید، دوره ها و برنامه های آموزشی در دانشگاهها

دانشگاهی :

- ارزشیابی عملکرد اساتید در حوزه آموزش دانشگاه
- ارزشیابی دوره ها و برنامه های آموزشی در دفاتر توسعه
- بازخورد مناسب نتایج ارزشیابی به مراجع ذی ربط

۴-۹- در ارزشیابی اساتید حداقل **باید** ارزشیابی از دیدگاه مدیران ، دانشجویان و همکاران لحاظ شود .

دانشگاهی :

- اعمال درنظام ارزشیابی استاد
- تدوین ابزار روا و پایا برای جمع آوری اطلاعات از مدیران ، همکاران و دانشجویان در ارزشیابی استاد

دانشگاهی :

- بکارگیری ابزار روا و پایا برای جمع آوری اطلاعات از مدیران ، همکاران و دانشجویان در ارزشیابی استاد
- بازخورد مناسب نتایج ارزشیابی به مراجع ذی ربط

۵-۹- در ارزشیابی اعضاء هیات علمی **باید** اطلاعات از افرادی اخذ شود که اطلاعات کافی از وی داشته باشند تا قضاوت بر اساس اطلاعات صحیح انجام گیرد .

دزلی: :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد

ورشگامی :

- دقت در شناسایی افراد مطلع در زمینه فرد استاد
- جمع آوری اطلاعات با رعایت اصول محرمانه بودن اطلاعات

۹-۶- ارزشیابی مدیران ، دانشجویان و همکاران از اساتید **باید** مبتنی بر ملاک باشد.

دزلی: :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی اساتید

ورشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در امر ارزشیابی اساتید

۹-۷- ارتباط نظام ارزشیابی استاد با ساختار تشویقی (نظام حاکمیت آکادمیک) **باید** به نحوی طراحی شود که رسالت مدار^{۴۵} بوده و این امکان را برای مدیران فراهم نماید که با استفاده از اطلاعات آن، بتوانند منابع موجود سازمانی را در راستای رسالت سازمانی خود توزیع نموده و بکار گیرند.

⁴⁵-Mission aligned

دزلیغی :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد، دانشگاهها
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد رسالت مدار

ویشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی رسالت مدار استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۸-۹- نظام ارزشیابی استاد باید بگونه ایی طراحی و اجرا گردد که اساتید انگیزه کافی برای فعالیت در هر بخش آموزش، پژوهش، اجرایی، ارائه خدمات و فعالیت در بخشهای مختلف جامعه را در جهت تحقق اهداف سازمانی داشته باشند .

دزلیغی :

- اعمال در نظام ارزشیابی اساتید دانشگاهها و آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

ویشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۹- نظام ارزشیابی **بایده** بر اساس تکمیل اطلاعات کارپوشه^{۴۶} مستند و کاربر پسند^{۴۷} اساتید، در تمام حیطه های فعالیتی اعم از آموزش، پژوهش، اجرایی، ارائه خدمات و جامعه، برنامه ریزی و اجرا گردد.

دزلی: :

- اعمال در نظام ارزشیابی اساتید دانشگاهها و آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- طراحی کارپوشه مستند و کاربر پسند

ویشگامی: :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۱۰-۹- در طراحی نظام ارزشیابی اساتید **بایده** نظام اندازه گیری^{۴۸} برای ارزشیابی فعالیتهای اعضای هیات علمی طراحی گردد که در آن زمان هر فعالیت ، تلاش^{۴۹} مورد نیاز برای انجام آن ، سطح تجربه^{۵۰} عضو هیات علمی و بلاخره کیفیت واقعی عملکرد^{۵۱}، به گونه ایی لحاظ شود که انگیزه کافی در اعضای هیات علمی برای انجام کار با کیفیت و ارتقاء عملکرد ایجاد نماید.

دزلی: :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد

⁴⁶ -Portfolio

⁴⁷ User friendly

⁴⁸ -Metric system

⁴⁹ -effort

⁵⁰ -level of experience

⁵¹ performance

- اعمال در آئین نامه ارتقاء

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

روشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۱۱- در طراحی نظام ارزشیابی **باید** به گونه ایی ضرایب افراد همکار در یک فعالیت محاسبه شود که انجام کار گروهی خصوصا کارهای چند رشته ای ترغیب شود .

دراستی :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد

- اعمال در آئین نامه ارتقاء

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

روشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۱۲- در طراحی نظام ارزشیابی اساتید، ضرایب تشویقی **بهبتر است** به گونه ایی بکار گرفته شود که کار در جامعه و خصوصا برای اقشار محروم و دور از مرکز ، ترغیب شود .

دزلیغ :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

ویشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۱۳-۹- سامانه های ارزشیابی اساتید **بایه** بطور ادواری از نظر همراستایی با سیاستهای بالادستی، جامعیت، فرایندهای مبنای ارزیابی، روز آمدی ابزارها و دستیابی به اهداف ارزشیابی، مورد بررسی و بازنگری قرار گیرد.

دزلیغ :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

ویشگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۱۴- در ابتدای هر سال کاری *بهبتر است* تعهدات آکادمیک اساتید با مشارکت فعال آنان در سطح گروه آموزشی و با لحاظ نمودن رسالت سازمانی و در قالب قراردادهای کاری سالیانه تنظیم گردد.

دزلیغی :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

وشکامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۱۵- کارپوشه اساتید *بهبتر است* بطور ادواری توسط تیمی از اساتید واجد صلاحیت در سطح گروه آموزشی مورد بررسی قرار گیرد و از جهت همراستایی فعالیتهای ایشان با رسالتهای برنامه، رسالتهای سازمان و تعهدات آکادمیک ایشان ارزشیابی گردد^{۵۲}.

دزلیغی :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد

⁵² -Merit review

ورژنگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- تربیت و توانمندسازی اساتید در زمینه مورد نظر
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۹-۱۶- نظامهای پرداخت، پاداش، جذب، ارتقاء، و توزیع بودجه و منابع باید بر اساس اطلاعات نظام ارزشیابی عملکرد اساتید و عمل به تعهدات آکادمیک آنان پایه ریزی و اجرا شود.

وزارتی :

- اعمال در نظام ارزشیابی استاد و سیاستهای وزارتی در بخش مورد نظر
- اعمال در آئین نامه ارتقاء
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- طراحی نظام کارانه آموزشی

ورژنگامی :

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی استاد
- ارائه گزارشات سالیانه از وضعیت عملکرد اساتید به مراجع ذی ربط توسط مرکز توسعه

۱۰- ارزشیابی برنامه

۱۰-۱- برنامه های آموزشی در حال اجرا باید بطور ادواری مورد ارزشیابی بیرونی و اعتبار بخشی مبتنی بر استانداردهای برنامه آموزشی قرار گرفته و اعتبار آنها از جهت صلاحیت ادامه فعالیت مورد بررسی و بازبینی قرار گیرد.

دراستی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی درونی و بیرونی و اعتبار بخشی
- تدوین و استقرار نظامهای اعتباربخشی ملی برنامه ایی و موسسه
- انجام ارزشیابی بیرونی ادواری متعاقب ارزشیابی درونی برنامه های آموزشی
- تصمیم گیری قاطعانه براساس نتایج ارزشیابی بیرونی
- گزارشات سالیانه موارد نقض اعتبار به مراجع ذی صلاح
- حمایت و راهنمایی در مواردیکه برنامه ها/موسسات آموزشی نیاز به ارتقاء دارند.
- شناسایی و معرفی برنامه ها /موسسات نمونه و برجسته جهت الگوگیری سایر مراکز

روشگامی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان مرکز/دفاتر توسعه در امر ارزشیابی درونی
- ارزشیابی درونی ادواری بر اساس استانداردهای آموزشی برنامه
- شناسایی نقاط قوت و ضعف برنامه و تلاش برای ارتقاء نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت معاقب ارزشیابیهای درونی و بیرونی
- تهیه گزارش ارزشیابی درونی جهت ارائه به مراجع ذی ربط و ارائه به وزارتخانه برای انجام مراحل اعتباربخشی

- همکاری با مراکز اعتباربخشی برای انجام ارزشیابی بیرونی

۲-۱۰- برای برنامه های آموزشی با محتوای بالینی *بهبتر است* نظام ارزشیابی و اعتباربخشی به گونه ای ترتیب داده شود که تضمین نماید دانش آموختگان برنامه، از صلاحیتهای شغلی لازم برای بر عهده گرفتن مسئولیتهای خود برخوردار می باشند .

دزلیغی :

- اعمال در شاخصها و نظام ارزشیابی اعتباربخشی

ورزشگامی :

-

۳-۱۰- دستیابی به اهداف مورد انتظار هر دوره، فاز و برنامه، *بایده* بطور ادواری مورد ارزشیابی قرار گرفته و بازخورد آنها به مراجع ذی صلاح گزارش شده و نشان داده شود که برای ارتقاء نتایج آنها فعالیتهای مناسب انجام گرفته است.

دزلیغی :

- اعمال در شاخصها و ارزشیابی های برنامه های آموزشی
- تهیه گزارشات ادواری از وضعیت دستیابی به اهداف آموزشی برنامه های آموزشی جهت اطلاع مراجع ذی ربط
- تهیه گزارشات ادواری از استفاده از نتایج ارزشیابی برای ارتقاء کیفیت برنامه

ورزشگاهی :

- انجام ارزشیابی های درونی اهداف آموزشی بطور ادواری
- گزارش نتایج ارزشیابی به مراجع ذی ربط
- استفاده از نتایج ارزشیابی برای ارتقاء برنامه های آموزشی

۴-۱۰- اثربخشی برنامه های آموزشی **باید** بطور ادواری و بر مبنای تجزیه و تحلیل پیامدها و هنجارهای ملی (نظیر برآورد انتظارات نظام سلامت ، موفقیت در مراحل بعدی تحصیلی، کسب جایگاههای شغلی برجسته، بررسی عملکرد حرفه ایی دانش آموختگان در محیطهای شغلی و) ارزشیابی شده و بازخورد آنها به مراجع ذی صلاح گزارش شده و نشان داده شود که برای ارتقاء نتایج آنها فعالیت‌های مناسب انجام گرفته است.

دانشی :

- ارزشیابی اثربخشی برنامه های آموزشی بطور ادواری بر مبنای تجزیه و تحلیل پیامدها و هنجارهای ملی
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر ارزشیابی اثربخشی برنامه های آموزشی

ورزشگاهی :

-

۵-۱۰- تدریس و آزمونها **باید** بطور ادواری ارزشیابی شده، بازخورد آنها به مراجع ذی صلاح گزارش شده و نشان داده شود که برای ارتقاء نتایج آنها فعالیت‌های مناسب انجام گرفته است .

درازی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی و مراکز توسعه در امر ارزشیابی تدریس و آزمونها

روشگامی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان آموزشی مرکز/دفاتر توسعه در امر ارزشیابی تدریس و آزمونها
- مدلسازی ارزشیابی تدریس و آزمونها توسط مرکز توسعه
- ارزشیابی ادواری تدریس و آزمونها توسط دفاتر توسعه
- ارائه گزارشات و نتایج ارزشیابی های تدریس و آزمونها به مراجع ذی ربط

۶-۱۰- برای کسب اطلاعات از دانشجویان در زمینه کیفیت تدریس، دوره، فاز و برنامه باید یکسری فرایندهای رسمی از طریق پرسشنامه، گروه متمرکز و در نظر گرفته شده و نشان داده شود که تدابیر مناسبی در پاسخ به نتایج آنها ترتیب داده می شود.

درازی:

- اعمال در ارزشیابی های برنامه های آموزشی و دانشگاه
- تبیین جایگاه، نقش و تدوین اساسنامه کمیته های دانشجویی مراکز/دفاتر توسعه
- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر تدوین و بکارگیری پرسشنامه، گروه متمرکز و ...

روشگامی:

- تربیت و توانمندسازی کارشناسان خبره در امر تدوین و بکارگیری پرسشنامه، گروه متمرکز و ...
- تشکیل کمیته های دانشجویی مراکز/دفاتر توسعه جهت برقرای تعامل با دانشجویان

- تدوین برنامه تعامل با دانشجویان به منظور دریافت بازخورد بموقع در زمینه برنامه های آموزشی توسط مرکز/ دفاتر توسعه

- نظر سنجی از دانشجویان در زمینه کیفیت تدریس ، فاز و برنامه آموزشی توسط مرکز/دفاتر توسعه

۷-۱۰- آزمون جامع پایانی برای رشته های با محتوای بالینی **باید** ترتیب داده شود .

دزاین :

- اعمال در شاخص ها و نظام ارزشیابی برنامه

- انجام آزمونهای پایانی در رشته های با محتواهای بالینی

روشگامی :

-

۱۱- همایشها و جشنواره های آموزشی

۱۱-۱- الویتهای موضوعی برای جشنواره ها و همایشهای آموزش پزشکی **باید** در فواصل پنج ساله و مبتنی بر چالشهای اصلی آموزش پزشکی کشور تعیین و به اطلاع عموم برسد.

دزاین :

- تشکیل دبیرخانه های دائمی همایش کشوری آموزش پزشکی و جشنواره شهید مطهری در معاونت آموزشی

- ارزشیابی همایشهای آموزشی و استفاده از پسخورندهای آنها جهت ارتقاء کیفیت

- پیگیری قطعنامه های همایشهای آموزشی و گزارش پیشرفت در همایش بعدی

- تعیین الویتهای تغییر در کشور بر اساس پسخوراند ارزشیابی های برنامه های آموزشی، نظرات خبرگان
.....

روشکافی :

- تعیین و اعلام نیازها و چالشهای آموزشی و بازخورد همایشهای آموزشی به معاونت آموزشی وزارت
بهداشت